EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 10.12.2008
KOM(2008) 839 lopullinen

2008/0234 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen yhteistyösopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan yhteisön puolesta niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen yhteistyösopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. NEUVOTTELUJEN TAUSTA

Neuvoteltaessa Liechtensteinin ruhtinaskunnan kanssa sen osallistumisesta Schengenin säännöstön täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen[1] kävi ilmeiseksi, että Liechtensteinin kanssa käytävissä erityisissä, kattavissa petostenvastaisissa neuvotteluissa voitaisiin käsitellä sitä, että Liechtensteinin lainsäädännön mukaan oikeusapu ei ole mahdollista tiettyjen, veroihin, tulliasioihin tai ulkomaankauppasäännöksiin liittyvien rikosten kohdalla. Sen vuoksi komissio teki ehdotuksen neuvotteluvaltuuksista Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen sopimuksen tekemiseksi niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi[2].

Komissio kävi neuvottelut neuvoston annettua valtuutuksen 7. marraskuuta 2006.

Komissio kunnioitti täysimääräisesti neuvoston päätökseen liitettyjä neuvotteluohjeita ottamalla erityisesti huomioon Liechtensteinin aseman rahoitusalan keskuksena, sen yhdentymisen ETA:an, yhteisön nykyisen säännöstön ja yhteistyön alalla ennustettavissa olevan tulevan kehityksen, ja käsittelemällä kaikkia taloudellisia etuja, erityisesti verotuksen alalla.

Neuvottelujen kokonaisvaltainen lähestymistapa näkyy sopimuksen 7 ja 25 artiklassa, joissa todetaan, että sopimukseen sisältyvät määräykset eivät vaikuta sopimuspuolten välisten kahden- tai monenvälisten sopimusten suotuisampiin määräyksiin, varsinkaan Euroopan yhteisön ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan väliseen sopimukseen säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta annetussa neuvoston direktiivissä 2003/48/EY säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä[3], jäljempänä ’Liechtensteinin kanssa tehty säästöjen verotusta koskeva sopimus’.

Hallinnollinen yhteistyö hahmotellaan tullihallintojen keskinäisestä avunannosta ja yhteistyöstä tehdyn yleissopimuksen[4], jäljempänä ’Napoli II -yleissopimus’ standardien ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten keskinäisestä avusta välittömien verojen alalla 19 päivänä joulukuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/799/ETY[5] mukaisesti. Perintää koskevien säännösten perustana on käytetty keskinäisestä avunannosta Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston rahoitusjärjestelmään kuuluvista toimista aiheutuvien saatavien sekä maatalousmaksujen ja tullien perinnässä 15 päivänä maaliskuuta 1976 annettua neuvoston direktiiviä 76/308/ETY[6].

---

1 Neuvoston päätökset 2008/261/EY ja 2008/262/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2008, EUVL L 83, 26.3.2008, s. 3.
2 Neuvoston asiakirja 12977/06.
3 EUVL L 379, 24.12.2004, s. 84.
4 EYVL C 24, 23.1.1998, s. 2.
5 EYVL L 336, 27.12.1977, s. 15.
6 EYVL L 73, 19.3.1976, s. 18.

Oikeudellista yhteistyötä koskevat säännökset ovat lähtöisin Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdystä yleissopimuksesta[7], jäljempänä 'Schengenin yleissopimus', keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehdystä yleissopimuksesta[8], jäljempänä 'EU:n oikeusapuyleissopimus', ja siihen liitetystä pöytäkirjasta[9].

Neuvottelut saatiin päätökseen 27. kesäkuuta 2008. Sen vuoksi komissio esittää neuvostolle liitteenä olevat päätösluonnokset sopimuksen allekirjoittamisesta ja tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta.

2. NEUVOTTELUJEN TULOKSET

2.1. Tavaroiden ja palvelujen kauppaan liittyvä laiton toiminta

Sopimuksen ensisijaisena tavoitteena on täydentää suunniteltua Liechtensteinin osallistumista Schengen-alueeseen yhteisön säännöstön hallinnollisen ja oikeudellisen avunannon alan säännöksillä, joita ei tällä hetkellä kata ETA:n eikä Schengenin säännöstö. Ne ovat kuitenkin välttämättömiä molemminpuolisen täysimääräisen avun antamiseksi petoksia ja kaikkea muuta laitonta toimintaa koskevissa asioissa, joihin kuuluvat myös tullilainsäädäntöön ja välilliseen verotukseen liittyvät tavara- ja palvelukaupan yhteydessä tehdyt rikokset. Tässä suhteessa mallina on käytetty Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Sveitsin valaliiton välistä niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumista koskevaa sopimusta[10], jäljempänä 'Sveitsin kanssa tehty petosten torjuntaa koskeva sopimus'. Mainittu tavoite on saavutettu, erityisesti koska neuvotellussa sopimuksessa mahdollistetaan

- hallinnollinen ja perintään liittyvä avunanto, johon kuuluu myös (tällä hetkellä ETA-sopimuksen[11] ulkopuolelle jääviin) avustuksiin ja julkisiin hankintoihin vaikuttavaan laittomaan toimintaan liittyvä perintä,

- oikeudellinen yhteistyö, myös arvonlisäveron kiertämisen alalla, erityisesti siten, että mahdollistetaan etsinnät ja takavarikointi sekä pankkitietojen saatavuus, joka sellaisenaan ei sisälly Liechtensteinin osallistumiseen Schengen-alueeseen, ja ottaen huomioon, että Liechtenstein ilmoitti erikseen, että verorikoksista, joiden osalta Liechtensteinin viranomaiset ovat aloittaneet tutkinnan, ei voida panna vireille kannetta tuomioistuimessa, joka on toimivaltainen muun muassa rikosasioissa.

2.2. Välittömiin veroihin vaikuttava petoksellinen toiminta

Liechtensteinin osallistuminen ETA:an ja sen suunniteltu Schengenin säännöstön noudattaminen on ollut perusteena sille, että käsiteltäväksi on neuvottelujen alusta alkaen otettu myös kaikkiin verotuksen muotoihin vaikuttava laiton toiminta, myös

---

7 EYVL L 239, 22.9.2000.
8 EYVL C 197, 12.7.2000, s. 3.
9 EYVL C 326, 21.11.2001, s. 2.
10 Neuvoston asiakirja 12352/04.
11 EYVL L 1, 3.1.1994, s. 171.

välittömien verojen alalla. Välittömien verojen käsittely eroaa kuitenkin edelleen muiden kauppaan liittyvien maksujen kuten tullien ja välillisten verojen käsittelystä. Ero johtuu siitä, että välittömien verojen alalla yhteisön lainsäädäntö ja Euroopan unionin oikeus eivät ole yhtä pitkälle yhdentyneitä.

Sopimuksen tavoitteena onkin myös varmistaa, että Liechtenstein antaa hallinnollista ja oikeudellista apua välittömiin veroihin vaikuttavien petosten alalla kattavammin ja sen lisäksi, mitä on määrätty Liechtensteinin kanssa tehdyssä säästöjen verotusta koskevassa sopimuksessa. Tässä suhteessa sopimus on uudenlainen, sillä tähän saakka Liechtenstein on kieltäytynyt antamasta apua välittömään verotukseen vaikuttavan petoksellisen toiminnan alalla ja koska sopimus on ensimmäinen Euroopan tasolla neuvoteltu sopimus, joka kattaa kaikki veromuodot. Sopimus on soveltamisalaltaan laajempi kuin mallina toiminut Sveitsin kanssa tehty petosten torjuntaa koskeva sopimus, koska sen tuloksena Liechtensteinin avunanto välittömään verotukseen vaikuttavien petosten alalla saatetaan EU:n standardien mukaiseksi. Siinä mahdollistetaan

- hallinnollinen avunanto välittömiin veroihin vaikuttavien (asiakirjoihin liittyvien) petoksellisten menettelyjen alalla samoin ehdoin kuin jäsenvaltioiden kesken yhteisön lainsäädännön mukaisesti, mikä mahdollistaa Euroopan yhteisön piirissä tehtävien tulevien uudistusten ja avunannon tason kehittämisen sisällyttämisen sopimukseen sekakomitean kautta,

- perintää koskeva avunanto välittömiin veroihin vaikuttavien (asiakirjoihin liittyvien) petoksellisten menettelyjen alalla samalla tavoin kuin jäsenvaltioiden kesken yhteisön lainsäädännön mukaisesti,

- oikeudellinen yhteistyö välittömiin veroihin vaikuttavien (asiakirjoihin liittyvien) petoksellisten menettelyjen alalla sisältäen myös etsinnät, takavarikoinnin ja pankkitietojen saatavuuden, jotka eivät tällä hetkellä kuulu Liechtensteinin osallistumiseen Schengen-alueeseen.

Kun on kyseessä avunanto, joka liittyy uskotun miehen valvonnassa oleviin säätiöihin ja muihin investointimuotoihin, kun säätiön perustajaa ja edunsaajaa ei ole kirjattu julkiseen rekisteriin, sopimuspuolten on käytettävä kaikkea tiedotus- ja valvontavaltaansa vastatakseen tiedonvaihtoa koskevaan avunantopyyntöön. Sopimuksen 11 artiklan 2 kohdan mukaan se seikka, että tiedot ovat uskotun miehen hallussa, ei vaikuta avunantopyynnön käsiteltäväksi ottamiseen sillä seurauksella, että pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen veroviranomaiset saavat tarvittavat tiedot tarpeen vaatiessa uskotulta mieheltä, jolla talouden toimijana on 19 artiklassa määrätty yhteistyövelvollisuus.

3. SOPIMUKSEN SISÄLTÖ

3.1. Yleiset määräykset

- 1 ja 2 artikla – Tarkoitus ja yleinen soveltamisala

Artikloissa määritellään sopimuksen kohde ja soveltamisala, ja ne kattavat hallinnollisen avunannon ja oikeudellisen yhteistyön yhteisöjen ja jäsenvaltioiden taloudellisten etujen suojelemiseksi.

Sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan a alakohta kattaa kaikki petokset ja muun laittoman toiminnan, ja ulottuu kaikkiin välittömiin vero- (arvonlisä- ja valmistevero) ja tullirikoksiin kuten salakuljetukseen, lahjusten antamiseen ja ottamiseen sekä näistä toiminnoista kertyvien tuottojen tuottaman hyödyn rahanpesuun 2 artiklan 3 kohdassa määrätyin edellytyksin. Sopimusten tekomenettelyiksi katsotaan menettelyt, jotka johtavat julkisia hankintoja koskevien sopimusten tekemiseen julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekomenettelyjen yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2004/18/EY[12] mukaisesti.

Sopimuksen 2 artiklan 1 kohdan b alakohta kattaa petokset ja muut petokselliset menettelyt, jotka vaikuttavat kaikkiin välittömiin veroihin (tulo- ja varallisuusverot). Edelleen 2 artiklan 1 kohdan c alakohdassa mahdollistetaan avunanto 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa ja b alakohdassa lueteltujen toimintojen johdosta menetettyjen määrien perinnässä.

Rahanpesun torjuntaan liittyvä apu, josta säädetään 2 artiklan 3 kohdassa, perustuu rahoitusjärjestelmän käytön estämisestä rahanpesutarkoituksiin sekä terrorismin rahoitukseen annettuun direktiiviin 2005/60/EY[13], ja siinä viitataan myös ETA-sopimuksen mukaisiin Liechtensteinin velvollisuuksiin ottaa käyttöön asiaa koskeva yhteisön säännöstö.

Sopimuksen soveltamisalan kannalta merkittävimmät määritelmät esitetään 2 artiklan 4 kohdassa. Erityisen tärkeitä ovat 2 artiklan 4 kohdan e alakohdassa esitetty välittömien verojen määritelmä, joka kattaa sekä yksityiset että liiketulot, sekä 2 artiklan 4 kohdan f alakohdassa esitetty välittömiin veroihin vaikuttavan petoksellisen menettelyn määritelmä, jossa luetellaan esimerkinomaisesti joitakin mahdollisia veropetoksiksi katsottavia menettelyjä, mutta myös määritellään puutteellisten veroilmoitusten jättäminen petokselliseksi menettelyksi.

- 3 artikla – Vähäisemmät tapaukset

Artiklan tarkoituksena on välttää avunantopyyntöjen liiallinen esittäminen vähäisemmistä tapauksista.

- 4 artikla – Oikeusjärjestyksen perusteet

Artikla sisältää keskinäistä avunantoa rikosoikeuden alalla koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Strasbourg 20.4.1959) 2 artiklan b kohdan mukaiset asianomaiset oikeusjärjestyksen perusteet.

- 5 artikla – Tietojen toimittaminen

---

[12] EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114, otettu osaksi ETA-sopimusta ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 68/2006, tehty 2 päivänä kesäkuuta 2006, ETA-sopimuksen liitteen XVI (Julkiset hankinnat) muuttamisesta (EUVL L 245, 7.9.2006, s. 22).

[13] EUVL L 309, 25.11.2005, s. 15.

Tämän artiklan perustana on Liechtensteinin kanssa tehty säästöjen verotusta koskeva sopimus. Artiklan 2 kohdassa otetaan käyttöön erilainen lähestymistapa tavaroiden ja palvelujen kauppaan liittyvää laitonta toimintaa koskeviin tietoihin (a alakohta) ja toisaalta välittömiin veroihin vaikuttavaan petokselliseen toimintaan (b alakohta), jotta otetaan huomioon yhteisön säännöstön erilainen kehitystaso näissä asioissa. On huomionarvoista, että 5 artiklan 2 kohdan b alakohdassa ei edellytetä alkuperäisen tiedon antavan toimivaltaisen viranomaisen nimenomaista hyväksyntää, mutta edellytyksenä on, ettei kyseinen viranomainen ole asiaa nimenomaisesti vastustanut.

- 6 artikla – Luottamuksellisuus

Artiklassa viitataan luottamuksellisuusvaatimuksiin, joita sovelletaan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen avunantopyyntöjen käsittelyyn.

3.2. Hallinnollinen avunanto

- 7 artikla – Suhde muihin sopimuksiin

Sopimus ei kumoa keskinäistä avunantoa tulliasioissa koskevaa ETA-sopimuksen pöytäkirjaa 11[14], vaan sitä voidaan soveltaa edelleen erityisesti petostentorjunnasta tehdyn sopimuksen soveltamisalan ulkopuolisiin tullikysymyksiin ja Liechtensteinin kanssa tehtyyn säästöjen verotusta koskevaan sopimukseen.

- 8 artikla – Hallinnollisen avunannon laajuus

Tämä artikla vastaa Napoli II -yleissopimusta, sillä hallinnollinen avunanto vastaa Napoli II -yleissopimuksen standardeja asianmukaisella tavalla. Tähän sisältyy tietojen käyttö sopimuksen soveltamiseksi. Petostentorjunnasta tehdyn sopimuksen soveltamisala on laajempi kuin Napoli II -yleissopimuksen soveltamisala, joka koskee yksinomaan tullia.

- 9 artikla – Vanhentumissäännöt

Tämän artiklan perustana on Liechtensteinin kanssa tehdyn säästöjen verotusta koskevan sopimuksen 10 artiklan 2 kohtaan sisältyvä samankaltainen määräys.

- 10 artikla – Toimivalta

Artikla vastaa Napoli II -yleissopimusta, sillä sopimuksen määräyksiä sovelletaan kansallisessa lainsäädännössä kullekin asianomaiselle viranomaiselle kansallisissa menettelyissä osoitetun toimivallan rajoissa eikä sillä muuteta tai laajenneta näitä valtuuksia.

- 11 artikla – Tietojenvaihdon rajoitukset

Kyseisen 11 artiklan 1 kohdan perustana on direktiivin 77/799/ETY 8 artikla ja sen vuoksi se rajoittuu koskemaan välittömiin veroihin vaikuttavia petoksellisia toimintoja.

---

[14] EYVL L 1, 3.1.1994, s. 171.

Vaikka 11 artiklan 2 kohdassa noudatetaan edelleen Napoli II -yleissopimuksen normeja hallinnollisen avunannon alalla, siinä suljetaan pois mahdollisuus, että pankkisalaisuus tai omistusosuus oikeushenkilössä (tai muussa rakenteessa, joka voidaan luokitella luonnolliseksi tai oikeushenkilöksi) voisi olla esteenä pyynnölle, joka koskee avunantoa tietojenvaihdon muodossa. Määräyksen kanssa ristiriidassa olevia säännöksiä, esimerkiksi Liechtensteinin lainsäädännön säännöksiä, ei sovelleta petostentorjunnasta tehtyä sopimusta sovellettaessa. Sopimuksen 11 artiklan 2 kohdan säännöksillä on etusija.

Määräyksessä mahdollistetaan pyynnön saaneella viranomaisella jo olevien tietojen antaminen samalla tavoin kuin ETA-sopimuksen pöytäkirjassa 11 olevassa 7 artiklassa määrätään.

Kautta koko sopimuksen käytettävän ilmaisun ”pankki” – yksinään, yhdessä ilmaisun ”muu rahoituslaitos” kanssa tai erityisten näkökohtien kuten ”tiedot” tai ”tilit” kanssa – katsotaan tarkoittavan luottolaitoksia ja rahoituslaitoksia, sellaisina kuin ne määritellään luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta annetun direktiivin 2006/48/EY[15] 4 artiklan 1 ja 5 kohdassa.

- 12 artikla – Oikeasuhteisuus

Artikla heijastaa tavoitteita, jotka jo sisältyvät 3 artiklaan, mutta rajoittuu hallinnolliseen avunantoon.

- 13 artikla – Keskusyksiköt

Kyseinen artikla noudattaa Napoli II -yleissopimuksen 5 artiklan sisältöä ja heijastaa neuvotteluvaltuutuksessa esitettyä vaatimusta yksilöidä selkeästi keskustason asianomaiset viranomaiset. Sopimuspuolet nimeävät keskusyksiköt, joilla on toimivaltuudet käsitellä hallinnollista avunantoa koskevia pyyntöjä.

- 14 artikla – Tietopyynnöt, 15 artikla – Valvontapyynnöt ja 16 artikla – Tiedoksiantaminen ja lähettäminen postitse

Nämä sopimuksen artiklat vastaavat Napoli II -yleissopimuksen 10, 11 ja 13 artiklaa.

Sen sijaan 14 artiklan 4 kohta on uudistus, sillä siinä mahdollistetaan avunantopyyntöihin vastaamista koskevien määräaikojen ottaminen käyttöön heti kun asianmukainen yhteisön lainsäädäntö tällaisten määräaikojen määräämisestä jäsenvaltioiden kesken tulee voimaan.

Sopimuksen 15 artikla koskee tavaroiden kauppaa. Sen vuoksi sen sisältö rajoittuu koskemaan tavaroiden ja palvelujen kauppaan liittyvää laitonta toimintaa.

---

[15] EUVL L 177, 30.6.2006, s. 1. Direktiivi 2006/48/EY on uudelleenlaadittu teksti luottolaitosten liiketoiminnan aloittamisesta ja harjoittamisesta 20 päivänä maaliskuuta 2000 annetusta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2000/12/EY (EYVL L 126, 26.5.2000. s. 1), joka otettiin osaksi ETA-sopimusta ETA-sopimuksen liitteen IX (Rahoituspalvelut) muuttamisesta 28 päivänä helmikuuta 2001 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 15/2001 (EYVL L 117, 26.4.2001, s. 13).

Sopimuksen 16 artiklan 2 kohdassa otetaan huomioon keskinäisestä avusta välittömien verojen alalla annetussa direktiivissä 77/799/EY säädetyt normit. Sopimuksen 16 artiklan 3 kohdan tarkoituksena on varmistaa, että avustuksen myöntävä tai toimeksiannon antava toimielin voi ottaa suoraan yhteyttä Liechtensteinissa asuviin yhteisöjen avustusten saajiin ja toimeksisaajiin ja että nämä voivat vastata toimielimen niille osoittamiin pyyntöihin saada asianomaisten avustusten ja toimeksiantojen osalta asiakirjoja tai tietoja.

- 17 artikla – Tutkimuspyynnöt ja 18 artikla – Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolo

Artiklat vastaavat Napoli II -yleissopimuksen 12 artiklan sisältöä. Kahdella yhteisellä julistuksella, jotka ovat samankaltaisia kuin vastaaviin artikloihin Sveitsin kanssa tehtyyn petosten torjuntaa koskevaan sopimukseen liitetyt julistukset, varmistetaan, että sopimusta sovelletaan Liechtensteinin osalta samalla tasolla kuin Sveitsin valaliiton kohdalla.

Valtuutettu henkilöstö voi 18 artiklan perusteella olla läsnä avunantopyynnön täytäntöönpanon aikana, tutustua asiakirjoihin, tehdä kysymyksiä sekä esittää ehdotuksia tutkintatoimiksi keskinäisen avunannon tehokkuuden edistämiseksi ja tarvittaessa päästä samoihin tiloihin ja tutustua samoihin asiakirjoihin ja tietoihin kuin pyynnön vastaanottaneen viranomaisen henkilöstö.

- 19 artikla – Yhteistyövelvollisuus

Artikla on suoraa seurausta 17 ja 18 artiklasta ja heijastaa taloudellisilla toimijoilla jäsenvaltioissa kyseisten jäsenvaltioiden viranomaisten suorittamien tutkimusten osalta olevia samanlaisia velvollisuuksia. Toisen virkkeen perustana on käytetty direktiivin 77/799/EY periaatteita.

- 20 artikla – Avunantopyyntöjen muoto ja sisältö

Artikla vastaa Napoli II -yleissopimuksen 9 artiklan sisältöä.

- 21 artikla – Tietojen käyttö

Tämä artikla vastaa ETA-sopimuksen pöytäkirjassa 11 olevaa 11 artiklaa, ja se heijastaa tietojen erityisyyttä. Tietoja voidaan käyttää ainoastaan sopimuspuolten 2 artiklassa määriteltyjen taloudellisten etujen suojelemiseen.

Sopimus ei sisällä määräyksiä oma-aloitteisesta hallinnollisesta avunannosta eikä tilapäisesti siirretyistä virkamiehistä. Näiden asioiden poisjättäminen johtuu Liechtensteinin hallinnollisten resurssien vähäisyydestä.

- 22 artikla – Yhteistoiminnot ja 23 artikla – Yhteiset erityistutkimusryhmät

Artiklat noudattavat Napoli II -yleissopimukseen sisältyvien vastaavien toimenpiteiden sisältöä. Ne on laadittu tavalla, joka jättää toimenpiteiden soveltamisen sopimuspuolten viranomaisten harkintavaltaan.

Sopimukseen lisättiin 22 artiklan 3 kohta, joka koskee välittömiin veroihin vaikuttavaa petoksellista toimintaa ja jonka perustana on käytetty erityisesti direktiivin 77/799/EY 8 b artiklaa.

Sopimuksen 23 artiklan 4–6 kohta on otettu vastaavasta yhteisiä erityistutkimusryhmiä koskevasta määräyksestä Napoli II -yleissopimuksessa.

- 24 artikla – Saatavien perintä

Tähän artiklaan on sisällytetty direktiivin 76/308/ETY 6, 7, 9, 10 ja 13 artiklan olennaisin sisältö. Sillä, että 24 artiklan 2 kohdassa viitataan nimenomaisesti saksankieliseen termiin ”*Vollstreckungstitel*”, vältetään epäselvyys siitä, minkälaiset asiakirjat takaisinperinnässä annettavan avun yhteydessä mahdollistavat saatavan perinnän.

Välittömiin veroihin vaikuttavan petoksellisen toiminnan osalta yhteisellä julistuksella selvennetään sitä, että takaisinperintäapua annetaan vain 2 artiklassa määrätyllä sopimuksen soveltamisalalla, ja täten pyynnön esittäneen viranomaisen olisi toimitettava pyynnön vastaanottaneelle viranomaiselle tarvittavat tiedot, joiden avulla jälkimmäinen voi varmentaa, onko sen annettava sopimuksen mukaista apua.

3.3. Keskinäinen oikeusapu

- 25 artikla – Suhde muihin sopimuksiin

Artiklan perusajatuksena on kansainvälisten välineiden täydentävyys EU:n oikeusapuyleissopimuksen 1 artiklassa tarkoitetulla tavalla.

- 26 artikla – Menettelyt, joissa oikeusapua annetaan

Tämä artikla vastaa Schengenin sopimuksen soveltamista koskevan yleissopimuksen 49 artiklan ja EU:n oikeusapuyleissopimuksen 3 artiklan sisältöä. Artiklassa keskitytään nyt menettelyihin, joissa oikeusapua annetaan, mihin kuuluvat myös sellaiset seikat tai rikokset, joista oikeushenkilö saattaa olla vastuussa. Sopimuksen 26 artiklan 2 kohta on säilytetty, ja tarkoituksena on soveltaa petostentorjunnasta tehdyn sopimuksen soveltamisalaan kuuluviin rikoksiin myös niitä toimenpiteitä, joista määrätään rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevassa Euroopan neuvoston yleissopimuksessa (Strasbourg 8.11.1990).

- 27 artikla – Pyyntöjen toimittaminen

Pyyntöjen toimittaminen suoraan on EU:n oikeusapuyleissopimuksen 6 artiklan mukaista.

- 28 artikla – Postitiedoksiannot

Tässä artiklassa noudatetaan Schengenin sopimuksen soveltamista koskevan yleissopimuksen 52 artiklan ja EU:n oikeusapuyleissopimuksen 5 artiklan sisältöä.

- 29 artikla – Välitoimet

Artikla vastaa keskinäistä avunantoa rikosoikeuden alalla koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Strasbourg 20.4.1959) 8 päivänä marraskuuta 2001 tehdyn toisen lisäpöytäkirjan 24 artiklaa. Artiklan 2 kohta vastaa rikoksen tuottaman hyödyn rahanpesua, etsintää, takavarikkoa ja menetetyksi tuomitsemista koskevan yleissopimuksen (Strasbourg 8.11.1990) 11 artiklaa.

- 30 artikla – Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisten läsnäolo

Artikla vastaa keskinäistä avunantoa rikosoikeuden alalla koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Strasbourg 20.4.1959) 4 artiklaa. Liechtensteinin pienen koon vuoksi ulkomaisten viranomaisten läsnäoloa koskevat pyynnöt voidaan poikkeuksellisesti evätä keskinäistä avunantoa rikosoikeuden alalla koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen (Strasbourg 20.4.1959) toisen lisäpöytäkirjan 2 artiklan mukaisesti. Artiklassa on vaikutteita myös Napoli II -yleissopimuksen 12 artiklan 2 kohdasta.

- 31 artikla – Etsintä ja takavarikot

Oikeudellinen yhteistyö, myös etsinnän ja takavarikoiden osalta, taataan tavaroiden ja palvelujen kauppaan liittyvän laittoman toiminnan ja lisäksi välittömiin veroihin vaikuttavan petoksellisen toiminnan osalta. Sopimuksen 31 artiklan 1 kohdan a alakohta vastaa Schengenin sopimuksen soveltamista koskevan yleissopimuksen 51 artiklan a kohdan sanamuotoa. Liechtensteinin lainsäädännön erityispiirteiden vuoksi 31 artiklan 2 kohta poikkeaa Sveitsin kanssa tehdystä petosten torjuntaa koskevasta sopimuksesta. Sopimuksen 31 artiklan 1 kohdan a alakohta kattaa tulleja ja valmisteveroja koskevat hallinnolliset verorikkomukset, joihin voidaan Sveitsin ja Liechtensteinin välisen tulliliiton ehtojen mukaisesti hakea muutosta Sveitsin valaliiton rikostuomioistuimesta. Sitä vastoin 31 artiklan 2 kohta on Liechtensteinin sitoumus antaa apua etsinnöissä ja takavarikoissa myös silloin, kun kyseessä on arvonlisäveron kiertäminen, joka on Liechtensteinin lainsäädännön mukaan pelkästään hallinnollinen rikkomus ja jonka osalta ei ehkä voida hakea muutosta muun muassa rikosasioissa toimivaltaisessa tuomioistuimessa, kun se on Liechtensteinin viranomaisten tutkimusten kohteena verorikoksena. Tämä määräys ei velvoita muita sopimuspuolia.

Sopimuksen 31 artiklan 3 kohta vastaa direktiivissä 2005/60/EY säädettyjä rahanpesua koskevia yhteisön standardeja.

- 32 artikla – Pankki- ja rahoitustietoja koskevat pyynnöt

Pankkitilejä ja pankkitapahtumia koskevat tietopyynnöt ja pankkitapahtumien valvontaa koskevat pyynnöt voivat koskea myös välittömiin veroihin vaikuttavaa petoksellista toimintaa, joka kuuluu sopimuksen piiriin, ja niitä käsitellään keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehtyyn yleissopimukseen liitetyn pöytäkirjan[16] määräysten mukaisesti tarvittaessa niin, että asianomainen henkilö ei saa tietää häntä koskevista tutkintatoimista.

- 33 artikla – Valvotut läpilaskut

[16] EYVL C 326, 21.11.2001, s. 1.

Tämän artiklan mallina on käytetty EU:n oikeusapuyleissopimuksen 12 artiklaa, mutta koska artikla koskee tavaroiden kauppaa, se rajoittuu sisällöltään tavaroiden ja palvelujen kauppaan liittyvään laittomaan toimintaan.

- 34 artikla – Omaisuuden luovuttaminen menetetyksi tuomitsemista tai palauttamista varten

Tähän artiklaan on otettu vaikutteita EU:n oikeusapuyleissopimuksen 8 artiklasta.

- 35 artikla – Oikeusavun nopeuttaminen

Tämän artiklan tarkoituksena on välttää liian pitkiä yhteistyömenettelyjä. Se on täysin EU:n oikeusapuyleissopimuksen 4 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukainen.

- 36 artikla – Todisteiden käyttö

Tämä artikla on EU:n oikeusapuyleissopimuksen 23 artiklan mukainen.

- 37 artikla – Todisteiden oma-aloitteinen toimittaminen

Tämä artikla perustuu EU:n oikeusapuyleissopimuksen 7 artiklaan. Sopimuksen lisäviittaus todisteiden oma-aloitteeseen toimittamiseen ei muuta nykyisiä sääntöjä merkittävällä tavalla, sillä todistusarvon määrittää luonnollisesti syytetoimien käynnistysvaltion rikosprosessilainsäädäntö. Liechtensteinin ja Sveitsin rikosprosessilainsäädännössä vallitsevat erot olivat peruste sille, ettei tähän sopimukseen otettu määräystä yksityisoikeudellisista kanteista kuten Sveitsin kanssa tehtyyn petosten torjuntaa koskevaan sopimukseen, johon kyseinen määräys otettiin ainoastaan Sveitsin oikeuskäytännön mukaisen erityistilanteen ottamiseksi huomioon.

3.4. Loppumääräykset

- 38 artikla – Sekakomitea ja 39 artikla – Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tällä artiklalla perustetaan sopimuksen hallinnoimiseksi sekakomitea, jonka toimivaltuutena on pääasiassa mahdollistaa tuleva kehitys jäsenvaltioiden välisen keskinäisen avunannon teknisten standardien alalla, olipa se jo ennakoitavissa, kuten pyyntöihin vastaamisen määräaikojen kohdalla (14 artiklan 4 kohta) tai olipa kyseessä asia, jossa yhteisön ja Euroopan unionin lainsäädännön uudistamisesta olisi sovittava, kuten erityisesti direktiivin 77/799/ETY suunnitellun uudistamisen kohdalla (38 artiklan 5 kohta). Koska näillä toimivaltuuksilla voi olla vaikutuksia sopimuspuolten suvereniteettiin, 38 artiklan 5 kohtaan sisältyy valtiosääntöön liittyvä varaus.

Siltä osin kuin nämä mukautukset eivät mahdollisesti riitä saavuttamaan keskinäistä avunantoa koskevia tulevia uusia yhteisön standardeja, sekakomiteaa kehotetaan tekemään suosituksia sopimuksen tarkistamiseksi (38 artiklan 6 kohta).

Sekakomitea osallistuu määräysten täytäntöönpanoon myös silloin, kun yhteistyön toteutuminen asianmukaisella tavalla voi riippua käytännön tason toimista (yhteiset julistukset 2 artiklan 4 kohdan f alakohdasta ja 24 artiklasta) sekä erimielisyyksien ratkaisemisesta (39 artikla).

- 40 artikla – Alueellinen soveltamisala

Artikla on asiaa koskevien vakiomääräysten mukainen.

- 41 artikla – Voimaantulo

Sopimuksessa määrätään, että Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri toimii sopimuksen tallettajana.

- 42 artikla – Irtisanominen

Artikla sisältää mahdollisuuden irtisanoa sopimus.

- 43 artikla – Ajallinen soveltaminen

Tämä artikla sisältää erityismääräyksiä sopimuksen soveltamisesta pyyntöihin, jotka koskevat sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen mutta ennen sen voimaantuloa toteutettua laitonta toimintaa.

Tavaroiden ja palvelujen kauppaan liittyvää laitonta toimintaa koskevaa ajallista soveltamista (a alakohta) säädellään samalla tavoin kuin Sveitsin kanssa tehdyn petosten torjuntaa koskevan sopimuksen vastaavassa määräyksessä, mutta uusi osa-alue, välittömiin veroihin vaikuttavaan petokselliseen toimintaan liittyvä avunanto (b alakohta) vaatii pidemmän siirtymäkauden. Liechtenstein on pyytänyt tätä pidempää siirtymäkautta voidakseen varmistaa oikeusvarmuuden välittömien verojen alalla.

- 44 artikla – Sopimuksen ulottaminen EU:n uusiin jäsenvaltioihin

Artiklan tarkoituksena on helpottaa sopimuksen ulottamista uusiin jäsenvaltioihin.

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen yhteistyösopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan yhteisön puolesta niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 280 artiklan yhdessä sen 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[17],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvoston annettua valtuutuksen 7 päivänä marraskuuta 2006 komissio on neuvotellut yhteisön ja sen jäsenvaltioiden puolesta Liechtensteinin ruhtinaskunnan kanssa yleisten taloudellisten etujen, mukaan lukien varojen ja menojen sekä erityisesti avustusten ja verojen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjuntaa koskevan sopimuksen.

(2) Tämä […] parafoitu sopimus olisi allekirjoitettava sillä varauksella, että sopimus lopullisesti tehdään myöhemmin,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

Ainoa artikla

Sillä varauksella, että sopimus lopullisesti tehdään myöhemmin, neuvoston puheenjohtaja oikeutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on valtuudet allekirjoittaa Euroopan yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan yhteistyösopimus niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi.

Tehty Brysselissä […].

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[17] EUVL C […], […], s. […].

2008/0234 (CNS)

Ehdotus:

NEUVOSTON PÄÄTÖS

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen yhteistyösopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 280 artiklan yhdessä 300 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan ensimmäisen virkkeen ja 300 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan kanssa,

ottaa huomioon komission ehdotuksen[18],

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[19],

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Neuvosto antoi komissiolle 7 päivänä marraskuuta 2006 valtuutuksen neuvotella Liechtensteinin ruhtinaskunnan kanssa sopimuksen, joka koskee yleisten taloudellisten etujen, mukaan lukien varat ja menot sekä erityisesti avustukset ja verot, vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjuntaa.

(2) Täten […] tehdyn neuvoston päätöksen […/…]/EY mukaisesti ja sillä varauksella, että sopimus lopullisesti tehdään myöhemmin, sopimus allekirjoitettiin Euroopan yhteisön puolesta […].

(3) Sopimuksella luodaan sekakomitea, jolla on päätöksentekovaltuudet tietyillä aloilla, minkä vuoksi on tarpeen määrittää yhteisön edustaja tässä komiteassa.

(4) Sopimus olisi hyväksyttävä,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Hyväksytään Euroopan yhteisön puolesta Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan yhteistyösopimus niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi.

---

18 EUVL C […], […], s. […].
19 EUVL C […], […], s. […].

Sopimuksen teksti on tämän päätöksen liitteenä.

2 artikla

Sopimuksen 38 artiklalla perustetussa sekakomiteassa yhteisöä edustaa komissio.

Sopimusta sovellettaessa tehtäviä sekakomitean päätöksiä tai suosituksia koskevan yhteisön kannan vahvistaa neuvosto komission ehdotuksesta. Neuvosto ratkaisee asian määräenemmistöllä, ellei sekakomiteassa käsiteltävän asian sisällön osalta ole määrätty muunlaisesta enemmistöstä.

3 artikla

Neuvoston puheenjohtaja valtuutetaan nimeämään yksi tai useampi henkilö, jolla on valtuudet antaa sopimuksen 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ilmoitus Euroopan yhteisön puolesta[20].

4 artikla

Tämä päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä ....

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

[20] Euroopan unionin neuvoston pääsihteeristö julkaisee sopimuksen voimaantulopäivän *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

LIITE

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen yhteistyösopimus niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi

EUROOPAN YHTEISÖ,

BELGIAN KUNINGASKUNTA,

BULGARIAN TASAVALTA,

TŠEKIN TASAVALTA,

TANSKAN KUNINGASKUNTA,

SAKSAN LIITTOTASAVALTA,

VIRON TASAVALTA,

IRLANTI,

HELLEENIEN TASAVALTA,

ESPANJAN KUNINGASKUNTA,

RANSKAN TASAVALTA,

ITALIAN TASAVALTA,

KYPROKSEN TASAVALTA,

LATVIAN TASAVALTA,

LIETTUAN TASAVALTA,

LUXEMBURGIN SUURHERTTUAKUNTA,

UNKARIN TASAVALTA,

MALTAN TASAVALTA,

ALANKOMAIDEN KUNINGASKUNTA,

ITÄVALLAN TASAVALTA,

PUOLAN TASAVALTA,

PORTUGALIN TASAVALTA,

ROMANIA,

SLOVENIAN TASAVALTA,

SLOVAKIAN TASAVALTA,

SUOMEN TASAVALTA,

RUOTSIN KUNINGASKUNTA,

ISON-BRITANNIAN JA POHJOIS-IRLANNIN YHDISTYNYT KUNINGASKUNTA

sekä

LIECHTENSTEININ RUHTINASKUNTA,

jäljempänä ’sopimuspuolet’, jotka

OVAT PÄÄTTÄNEET TEHDÄ TÄMÄN SOPIMUKSEN:

I OSASTO YLEISET MÄÄRÄYKSET

1 artikla – Tarkoitus

Tämän sopimuksen tarkoituksena on laajentaa Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan välistä hallinnollista avunantoa ja keskinäistä oikeusapua 2 artiklassa tarkoitettujen niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi.

2 artikla – Yleinen soveltamisala

1. Tätä sopimusta sovelletaan seuraavilla aloilla:

   (a) kaikkien sopimuspuolten taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan hallinnollinen ja rikosoikeudellinen torjuminen, havaitseminen, tutkiminen, syytteeseen saattaminen ja ehkäiseminen, kun kyseinen toiminta koskee seuraavia:

   – tulli- ja maatalouslainsäädännön vastainen tavarakauppa,

   – 4 kohdan c alakohdassa määriteltyjä välillisiä veroja koskevan lainsäädännön vastainen kauppa,

   – varojen veloittaminen tai pidättäminen – mukaan luettuna niiden käyttäminen muuhun tarkoitukseen kuin siihen, johon ne alun perin myönnettiin – sopimuspuolten talousarviosta tai niiden hallinnoimasta tai niiden lukuun hallinnoidusta talousarviosta, kuten avustukset ja palautukset;

   – sopimuspuolten hankintasopimusten tekemistä koskevat menettelyt;

   (b) Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioiden ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan taloudellisten etujen vastaisen, välittömiä veroja koskevan lainsäädännön vastaisen petoksellisen menettelyn keinoin toteutetun laittoman toiminnan hallinnollinen ja rikosoikeudellinen torjuminen, havaitseminen, tutkiminen, syytteeseen saattaminen ja ehkäiseminen;

   (c) edellä 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitetun laittoman toiminnan johdosta maksettavien tai lainvastaisesti saatujen määrien takavarikointi ja perintä.

2. Jäljempänä II osastossa (Hallinnollinen avunanto) ja III osastossa (Keskinäinen oikeusapu) tarkoitetusta yhteistyöstä ei voida kieltäytyä pelkästään sen vuoksi, että pyyntö liittyy pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen verorikokseksi katsomaan rikokseen, tai sen vuoksi, että pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännössä ei säädetä samantapaisista veroista, maksuista, menoista, avustuksista tai palautuksista tai siihen ei sisälly samantapaisia sääntöjä tai samanlaista tosiseikkojen oikeudellista määrittelyä kuin pyynnön esittäneen sopimuspuolen lainsäädäntöön.

3. Tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluu 1 kohdan a alakohdan kattamista toiminnoista kertyvien tuottojen rahanpesu sillä edellytyksellä, että kyseinen rahanpesu kuuluu ETA-sopimuksen liitteen IX (Rahoituspalvelut) muuttamisesta 7 päivänä heinäkuuta 2006 tehdyllä ETA:n sekakomitean päätöksellä N:o 87/2006 ETA-sopimuksen osaksi otetun direktiivin 2005/60/EY soveltamisalaan, tai että ankarin seuraamus esirikoksen muodostavasta toiminnasta on sekä pyynnön esittäneen että pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännön nojalla yli kuuden kuukauden vapausrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimi.

4. Tässä sopimuksessa

(a) edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetut ”petokset ja muu laiton toiminta” käsittävät myös salakuljetuksen, lahjusten antamisen ja ottamisen sekä 1 kohdan a alakohdan kattamien toimintojen tuottaman hyödyn rahanpesun, jollei 3 kohdasta muuta johdu;

(b) edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu ”tulli- ja maatalouslainsäädännön vastainen tavarakauppa” ei riipu siitä, kulkevatko tavarat toisen sopimuspuolen alueen halki (lähtö, saapuminen tai kauttakulku);

(c) edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuiksi ”välillisiksi veroiksi” katsotaan tullit, arvonlisävero, erityiskulutusvero ja valmisteverot;

(d) edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu ”välillisiä veroja koskevan lainsäädännön vastainen kauppa” ei riipu siitä, kulkevatko tavarat toisen sopimuspuolen alueen halki (lähtö, saapuminen tai kauttakulku);

(e) edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja ”välittömiä veroja” ovat tulo- ja varallisuusverot, jotka suoritetaan luonnollisen tai oikeushenkilön kokonaistulosta tai kokonaisvarallisuudesta tai tulon tai varallisuuden osan perusteella, niihin luettuina kiinteän tai irtaimen omaisuuden luovutuksesta saadun voiton perusteella suoritettavat verot, yrityksen maksamien palkkojen yhteenlasketun määrän perusteella suoritettavat verot samoin kuin arvonnousun perusteella suoritettavat verot, riippumatta siitä, ovatko kyseessä yksityiset tai liiketulot taikka yksityinen tai liikevarallisuus ja riippumatta näiden verojen perintätavasta;

(f) edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu ”välittömiä veroja koskevan lainsäädännön vastainen petoksellinen menettely” muodostuu välittömien verojen kierrosta käyttämällä tahallisesti vääriä, väärennettyjä tai virheellisiä asiakirjoja, kuten luonnollisten tai oikeushenkilöiden esittämiä puutteellisia veroilmoituksia ja virheellisiä liiketoimintaa koskevia asiakirjoja. Seuraavat toiminnot ovat ”välittömiä veroja koskevan lainsäädännön vastaisia petoksellisia menettelyjä”, jos ne toteutetaan tahallisesti:

(i) sellaisen asiakirjan valmisteleminen, valmisteltavaksi antaminen, allekirjoittaminen tai esittäminen, joka

– lain mukaan edellytetään annettavaksi veroviranomaisille todisteena verotettavien tulojen määrästä,

– toimii veron määrän arvioinnin perustana, ja

– on väärä jonkin tällaisen veron arvioinnin kannalta välttämättömän asian osalta;

(ii) kahden kirjanpidon pitäminen;

(iii) virheellisten merkintöjen tai muutosten tekeminen taikka virheellisten laskujen tai asiakirjojen laatiminen;

(iv) kirjanpidon tai asiakirjojen tuhoaminen; tai

(v) varojen salaaminen tai tulonlähteiden peittely käyttämällä vääriä, väärennettyjä tai virheellisiä asiakirjoja, kuten luonnollisten tai oikeushenkilöiden esittämiä puutteellisia veroilmoituksia ja virheellisiä liiketoimintaa koskevia asiakirjoja.

3 artikla Vähäisemmät tapaukset

1. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen voi evätä yhteistyöpyynnön, jos maksamatta olevan tai maksamatta jätetyn veron tai tullin tai väärinkäytetyn avustuksen tai palautuksen arvioitu määrä on enintään 25 000 euroa, tai kun kyseessä on 2 artiklan 1 kohdan c alakohta yhdessä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa, jos ilman lupaa maahan tuotujen tai maasta vietyjen tavaroiden oletettu arvo on enintään 100 000 euroa. Maksamatta olevan veron tai tullin taikka väärinkäytetyn avustuksen tai palautuksen vähimmäismäärä taikka edellä mainittujen tavaroiden vähimmäisarvo voi koostua toiminnoista, jotka ovat toisistaan riippuvaisia ja aiheutuvat pitkällä aikavälillä ja joiden taloudellinen vaikutus ylittää kynnysarvon, vaikka kukin toiminto erikseen tarkasteltuna jää kynnysarvoa pienemmäksi. Kynnysarvoja ei sovelleta, jos pyynnön esittänyt sopimuspuoli pitää tapausta olosuhteiden tai syytetyn henkilöllisyyden takia erittäin vakavana.

2. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen on ilmoitettava pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle viipymättä yhteistyötä koskevan pyynnön epäämisen syyt.

4 artikla Oikeusjärjestyksen perusteet

Yhteistyöstä voidaan kieltäytyä, jos pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli katsoo, että pyynnön täytäntöönpano voi vaarantaa sen täysivaltaisuuden, turvallisuuden, oikeusjärjestyksen perusteet tai muut olennaiset edut.

5 artikla Tietojen ja todisteiden toimittaminen

1. Tietoihin ja todisteisiin, jotka toimitetaan tai vastaanotetaan tämän sopimuksen nojalla niiden muodosta riippumatta, sovelletaan ammattisalaisuutta koskevia sääntöjä ja niitä koskee sama suoja kuin vastaanottavan sopimuspuolen kansallisessa lainsäädännössä ja yhteisön toimielimiin sovellettavissa vastaavissa säännöksissä suodaan vastaaville tiedoille.

Kyseisiä tietoja ja todisteita ei varsinkaan saa esittää muille henkilöille kuin niille, jotka yhteisön toimielimissä, jäsenvaltioissa tai Liechtensteinin ruhtinaskunnassa joutuvat tehtäviensä vuoksi tutustumaan niihin, eivätkä kyseiset henkilöt saa käyttää niitä muihin kuin tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluviin tarkoituksiin. Tällaiset henkilöt saavat käyttää näitä tietoja ja todisteita vain mainittuihin tarkoituksiin, ellei pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltainen viranomainen erikseen salli niiden käyttöä määriteltyyn eri tarkoitukseen, jos tämän sopimuspuolen lainsäädännön mukaan tällaisia tietoja ja todisteita voidaan samanlaisissa olosuhteissa käyttää samanlaisiin tarkoituksiin. Tällaiset henkilöt saavat ilmoittaa tiedot julkisissa tuomioistuinkäsittelyissä tai oikeusviranomaisen päätöksissä.

2. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen tämän sopimuksen perusteella hankkimat tiedot ja todisteet voidaan toimittaa mille tahansa sopimuspuolelle, jos kyseinen sopimuspuoli suorittaa tutkimusta, jonka osalta yhteistyö ei ole poissuljettu, tai jos on selviä merkkejä siitä, että tämän sopimuspuolen kannattaisi suorittaa kyseinen tutkimus.

   (a) Edellä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhdessä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa kattamiin toimintoihin liittyvän avunannon osalta pyynnön esittäneen sopimuspuolen on ilmoitettava pyynnön vastaanottaneelle sopimuspuolelle, mille muille sopimuksen sopimuspuolille ja mitä tarkoitusta varten tiedot toimitetaan.

   (b) Edellä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhdessä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa kattamiin toimintoihin liittyvän avunannon osalta pyynnön esittänyt sopimuspuoli saa toimittaa tietoja ja todisteita toiselle sopimuksen sopimuspuolelle, ellei tiedot toimittanut pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli nimenomaan vastusta tätä tietojen esittämishetkellä.

   Tietoja ja todisteita ei voida toimittaa muuta kuin tämän sopimuksen mukaista tarkoitusta varten.

3. Sopimuspuolen tämän sopimuksen mukaisesti hankkimien tietojen ja todisteiden toimittamisesta toiselle sopimuspuolelle tai useammalle kuin yhdelle sopimuspuolelle ei voida valittaa pyynnön alun perin vastaanottaneessa sopimuspuolessa.

4. Sopimuspuolen, jolle tiedot tai todisteet toimitetaan 2 kohdan mukaisesti, on noudatettava rajoituksia, joita pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli asettaa ensimmäistä toimitusta pyytäneelle sopimuspuolelle tietojen käyttämisestä.

5. Sopimuspuolen tämän sopimuksen nojalla hankkimien tietojen ja todisteiden toimittaminen kolmannelle valtiolle riippuu sen sopimuspuolen antamasta hyväksynnästä, jolta tiedot tai todisteet ovat peräisin.

6 artikla Luottamuksellisuus

Pyynnön esittänyt sopimuspuoli voi pyytää pyynnön vastaanottanutta sopimuspuolta varmistamaan, että pyyntö ja sen sisältö pysyvät luottamuksellisina, paitsi silloin kun tämä on

ristiriidassa pyynnön täytäntöönpanon kanssa. Jos pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli ei voi noudattaa luottamuksellisuutta koskevia vaatimuksia, sen on ilmoitettava tästä pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle etukäteen.

II osasto HALLINNOLLINEN AVUNANTO

1 luku Yleiset määräykset

7 artikla Suhde muihin sopimuksiin

Tämän osaston määräykset eivät vaikuta

(a) edellä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhdessä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa kattamiin toimintoihin liittyvän avunannon osalta keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeviin määräyksiin tai hallinnollisen avunannon alaa koskeviin laajempiin velvoitteisiin tai sopimuspuolten välisiin kahden- tai monenvälisiin yhteistyöjärjestelyihin, erityisesti keskinäistä avunantoa tulliasioissa koskevaan ETA-sopimuksen pöytäkirjaan 11, sisältyviin suotuisampiin määräyksiin, eivätkä

(b) edellä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhdessä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa kattamiin toimintoihin liittyvän avunannon osalta keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskeviin määräyksiin tai hallinnollisen avunannon alaa koskeviin laajempiin velvoitteisiin tai sopimuspuolten välisiin kahden- tai monenvälisiin yhteistyöjärjestelyihin, erityisesti Euroopan yhteisön ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan väliseen sopimukseen säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta annetussa direktiivissä 2003/48/EY[21] säädettyjä toimenpiteitä vastaavista toimenpiteistä sisältyviin suotuisampiin määräyksiin.

8 artikla Hallinnollisen avunannon laajuus

1. Sopimuspuolet antavat toisilleen keskinäistä apua tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan laittoman toiminnan torjumiseksi, erityisesti ehkäisten ja havaiten sellaisia toimintoja ja muita tekoja ja laiminlyöntejä, jotka ovat vastoin sovellettavaa lainsäädäntöä, ja suorittaen niihin liittyviä tutkimuksia.

2. Tässä osastossa vahvistettua avunantoa sovelletaan kaikkiin sopimuspuolten hallintoviranomaisiin, jotka käyttävät 2 artiklan soveltamisalan rajoissa hallinnollisia tutkintavaltuuksia tai rikosoikeudellisia syytevaltuuksia, myös asioissa, joissa nämä viranomaiset käyttävät valtuuksiaan oikeusviranomaisten pyynnöstä.

   Jos oikeusviranomainen suorittaa rikostutkinnan tai se tehdään sen johdolla, tällainen viranomainen päättää, esitetäänkö kyseisessä tapauksessa keskinäistä avunantoa tai yhteistyötä koskevat pyynnöt keskinäiseen oikeusapuun rikosasioissa sovellettavien määräysten mukaisesti vai tämän osaston perusteella.

[21] EUVL L 379, 24.12.2004, s. 84.

9 artikla Vanhentumissäännöt

Määritettäessä, voidaanko tässä osastossa määrättyjä tietoja tai muuta avunantoa antaa vastauksena pyyntöön, pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen on sovellettava pyynnön esittäneen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti sovellettavia vanhentumissääntöjä eikä pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen vanhentumissääntöjä.

10 artikla Toimivalta

Sopimuspuolten viranomaiset soveltavat tämän osaston määräyksiä kansallisen lainsäädännön mukaisen toimivaltansa rajoissa. Tämän osaston määräysten ei voida tulkita vaikuttavan tässä osastossa tarkoitettuun, sopimuspuolten viranomaisille kansallisen lainsäädännön mukaisesti kuuluvaan toimivaltaan.

Viranomaiset menettelevät aivan kuin ne toimisivat omasta puolestaan tai saman sopimuspuolen toisen viranomaisen pyynnöstä. Tämän vuoksi ne käyttävät kaikkia kansallisen lainsäädännön mukaisia oikeudellisia valtuuksiaan pyynnön täyttämiseksi.

11 artikla Tietojenvaihdon rajoitukset

1. Edellä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan kattamiin toimintoihin liittyvän hallinnollisen avunannon yhteydessä ei velvoiteta sopimuspuolta, jolta tietoja pyydetään, tekemään selvityksiä eikä toimittamaan tietoja, jos kyseisen sopimuspuolen toimivaltaiset hallinnolliset viranomaiset eivät sen lainsäädännön tai hallinnollisen käytännön mukaan saa tehdä tällaisia selvityksiä tai kerätä pyydettyjä tietoja. Tällaisen avunannon ollessa kyseessä tietojen antamisesta voidaan kieltäytyä, jos se johtaisi liike-, elinkeino- tai ammattisalaisuuden, kaupallisen menettelyn tai sellaisten tietojen ilmaisemiseen, joiden ilmaiseminen olisi 4 artiklan vastaista, tai jonkin sopimuspuolen toimivaltainen viranomainen saa kieltäytyä antamasta tietoja, jos pyynnön esittänyt sopimuspuoli ei pysty toimittamaan samantyyppisiä tietoja tosiseikkojen tai oikeudellisten seikkojen johdosta.

2. Sopimuspuoli ei saa evätä hallinnollista avunantoa tietojenvaihdon muodossa koskevaa pyyntöä pelkästään siitä syystä, että tiedot ovat pankin, muun rahoituslaitoksen, nimitetyn henkilön taikka asiamiehenä tai uskottuna miehenä toimivan henkilön hallussa tai koska ne liittyvät omistusosuuksiin oikeushenkilössä, eikä silloin, kun tiedot jo ovat sen toimivaltaisten hallintoviranomaisten käytettävissä.

12 artikla Oikeasuhteisuus

Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen voi hylätä yhteistyöpyynnön, jos on ilmeistä, että

(a) pyynnön esittäneen sopimuspuolen tietyn ajan kuluessa esittämien pyyntöjen määrä ja luonne aiheuttavat suhteettoman hallinnollisen taakan pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaiselle,

(b) pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomainen ei ole käyttänyt kaikkia tavanomaisia tietolähteitä, joita se olisi voinut käyttää kyseisissä olosuhteissa haluamiensa tietojen saamiseksi vaarantamatta mahdollisuuksia saavuttaa haluttu tulos.

13 artikla Keskusyksiköt

1. Kukin sopimuspuoli nimittää yhden tai useamman keskusyksikön, jolla on valtuudet käsitellä tämän osaston mukaisia hallinnollista avunantoa koskevia pyyntöjä.

   Nämä yksiköt ottavat yhteyttä kaikkiin toimivaltaisiin hallintoviranomaisiin pyydetyn avun antamiseksi.

2. Keskusyksiköt ovat toisiinsa yhteydessä suoraan.

3. Keskusyksiköiden toiminta ei estä varsinkaan kiireellisissä tapauksissa sopimuspuolten muiden sellaisten viranomaisten suoraa yhteistyötä, joilla on toimivalta tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Keskusyksiköille on tiedotettava kaikista toimista, joissa pyydetään suoraa yhteistyötä sisältävää toimintaa.

4. Kun sopimuspuolet tekevät 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, ne ilmoittavat, mitkä viranomaiset katsotaan tämän artiklan mukaisiksi keskusyksiköiksi.

2 luku Pyynnöstä annettava apu

14 artikla Tietopyynnöt

1. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen antaa pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen pyynnöstä tämän sopimuksen soveltamisalan puitteissa kaikki sen tai saman sopimuspuolen muiden viranomaisten käytettävissä olevat tiedot, jotta pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomainen voi estää ja tutkia sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa laitonta toimintaa ja toteuttaa sitä koskevat syytetoimet ja määrätä seuraamuksia tai periä saatavan. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen on toteutettava kaikki tarpeelliset hallinnolliset tiedustelut tällaisten tietojen keräämiseksi.

2. Annettaviin tietoihin on liitettävä pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisten hallussa olevat tai pyyntöön vastaamista varten laaditut tai saadut selvitykset ja muut asiakirjat tai otteet tai oikeaksi todistetut jäljennökset niistä selvityksistä ja asiakirjoista, joihin annettavat tiedot perustuvat.

3. Jos pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomainen ja pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen niin sopivat, pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen valtuuttamat virkamiehet voivat tutustua pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen antamia yksityiskohtaisia ohjeita noudattaen kyseisen sopimuspuolen viranomaisten toimitiloissa säilytettäviin ja niiden hallussa oleviin 1 kohdan mukaisiin asiakirjoihin ja tietoihin, jotka koskevat tämän sopimuksen

soveltamisalaan kuuluvaa tiettyä laitonta toimintaa. Kyseisillä virkamiehillä on oikeus tehdä jäljennöksiä asiakirjoista.

4. Jäljempänä 38 artiklalla perustetun sekakomitean on määriteltävä määräajat, joiden kuluessa pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen on vahvistettava pyynnön vastaanottaminen pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle ja tarvittaessa ilmoitettava pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle pyynnössä olevista puutteista tai siitä, jos sillä on tietojen toimittamiseen liittyviä esteitä tai jos se kieltäytyy toimittamasta tietoja.

15 artikla Valvontapyynnöt

Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen pyynnöstä pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen valvoo mahdollisuuksien mukaan 2 artiklan 1 kohdan a alakohdassa mainitun lainsäädännön vastaista tavarakauppaa. Kyseinen valvonta voi kohdistua henkilöihin, joiden perustellusti epäillään osallistuneen tai osallistuvan tällaiseen laittomaan toimintaan tai tällaista laitonta toimintaa valmisteleviin toimiin, tai tällaiseen toimintaan liittyviin tiloihin, kulkuvälineisiin ja tavaroihin.

16 artikla Tiedoksiantaminen ja lähettäminen postitse

1. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen pyynnöstä pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen antaa tiedoksi vastaanottajalle tai huolehtii, että tälle annetaan tiedoksi pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen kansallisten säännösten mukaisesti kaikki tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat asiakirjat tai päätökset, jotka ovat lähtöisin pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisilta.

2. Tiedoksiantopyynnöissä on mainittava tiedoksiannettavan asiakirjan tai päätöksen aihe ja vastaanottajan nimi ja osoite sekä mahdolliset muut vastaanottajan tunnistamista helpottavat tiedot, ja siihen on liitettävä käännös pyynnön kohteena olevan sopimuspuolen virallisella kielellä tai kyseisen sopimuspuolen hyväksymällä kielellä. Pyynnön kohteena olevan viranomaisen on ilmoitettava pyynnön esittäneelle viranomaiselle viipymättä tiedoksiantopyyntöön antamastaan vastauksesta ja ennen kaikkea päivämäärä, jona päätös tai asiakirja annettiin tiedoksi vastaanottajalle.

3. Sopimuspuolet voivat lähettää tiedoksiantoasiakirjoja sekä tieto- ja asiakirjapyyntöjä postitse suoraan henkilöille, jotka asuvat toisen sopimuspuolen alueella. Jos nämä tiedoksiantoasiakirjat sekä tieto- ja asiakirjapyynnöt lähetetään toimijoille, joita 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan kolmas ja neljäs luetelmakohta koskee ja jotka asuvat toisen sopimuspuolen alueella, kyseiset henkilöt voivat vastata näihin ilmoituksiin ja pyyntöihin ja toimittaa asianmukaiset asiakirjat ja tiedot muodossa, josta määrätään niissä säännöissä ja järjestelyissä, joiden nojalla varat myönnettiin.

4. Minkään tähän sopimukseen sisältyvän ei saa katsoa tekevän sopimuspuolen lainsäädäntönsä mukaisesti toteuttamaa asiakirjojen tiedoksiantoa pätemättömäksi.

17 artikla Tutkimuspyynnöt

1. Pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli tekee tai teettää pyynnön esittäneen sopimuspuolen pyynnöstä kaikki sellaiset aiheelliset tutkimukset toiminnoista tai toimintamuodoista, jotka ovat tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaa laitonta toimintaa tai joiden johdosta pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisella on perustellusti syytä epäillä, että kyseiseen laittomaan toimintaan on syyllistytty.

2. Pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli käyttää kaikkia oikeusjärjestelmänsä suomia tutkimusmahdollisuuksia aivan kuin se toimisi omasta puolestaan tai toisen kansallisen viranomaisen pyynnöstä, mikä sisältää myös oikeusviranomaisten toiminnan tai tarvittaessa luvan.

   Tämä määräys ei kuitenkaan rajoita 19 artiklan mukaista talouden toimijoiden yhteistyövelvollisuutta.

   Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen ilmoittaa näiden tutkimusten tulokset pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle. Soveltuvin osin sovelletaan 14 artiklan 2 kohtaa.

3. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen ulottaa avunannon ilman lisäpyyntöä kaikkiin olosuhteisiin, esineisiin ja henkilöihin, joilla näyttää olevan yhteys avunantopyynnön kohteeseen. Epäselvissä tapauksissa pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen ottaa ensin yhteyttä pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiseen.

18 artikla Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen valtuuttamien virkamiesten läsnäolo

1. Jos pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomainen ja pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen niin sopivat, pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen nimeämät virkamiehet voivat olla läsnä edellisessä artiklassa tarkoitettuja hallinnollisia tutkimuksia tehtäessä. Heidän läsnäoloonsa ei vaadita tutkittavan henkilön tai talouden toimijan suostumusta.

2. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen virkamiehet huolehtivat tutkimusten tekemisestä koko niiden keston ajan. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen virkamiehet eivät voi omasta aloitteestaan käyttää pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen virkamiehille kuuluvia valtuuksia.

   Heillä on kuitenkin oikeus päästä samoihin tiloihin ja tutustua samoihin asiakirjoihin kuin pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen virkamiehet, kun tämä tapahtuu näiden välityksellä ja ainoastaan meneillään olevaa tutkimusta varten.

3. Valtuutukseen voidaan liittää ehtoja.

4. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen tietoon saatettuja tietoja ei saa käyttää todisteena ennen kuin täytäntöönpanoon liittyvien asiakirjojen toimitus on hyväksytty.

19 artikla Yhteistyövelvollisuus

Talouden toimijoiden on tehtävä yhteistyötä hallinnollista avunantoa koskevan pyynnön täyttämiseksi myöntämällä pääsy toimitiloihin, kulkuneuvoihin ja asiakirjoihin ja antamalla kaikki asian kannalta merkitykselliset tiedot. Pyynnön esittänyt sopimuspuoli voi pyytää pyynnön vastaanottanutta sopimuspuolta huolehtimaan tämän velvollisuuden täytäntöönpanosta niissä rajoissa, joista pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännössä säädetään sen omien hallintoviranomaisten samanluonteisten, tällaisen lainsäädännön noudattamisen varmistamiseksi tarkoitettujen tutkimusten osalta.

20 artikla Avunantopyyntöjen muoto ja sisältö

1. Avunantopyynnöt tehdään kirjallisesti. Niihin liitetään asiakirjat, jotka katsotaan pyynnön täyttämisen kannalta hyödyllisiksi.

   Kiireellisissä tapauksissa hyväksytään suullisesti tehdyt pyynnöt, mutta ne on vahvistettava kirjallisesti mahdollisimman pian.

2. Pyynnöissä on esitettävä seuraavat tiedot:

   (a) pyynnön esittänyt viranomainen,

   (b) pyydetty toimenpide,

   (c) pyynnön tarkoitus ja syy,

   (d) asiaan liittyvä lainsäädäntö, määräykset ja muut oikeudelliset säännökset,

   (e) mahdollisimman tarkat ja täydelliset tiedot luonnollisista henkilöistä tai oikeushenkilöistä, joihin tutkimus kohdistuu,

   (f) yhteenveto asiaa koskevista tosiseikoista ja jo toteutetuista tutkimuksista, lukuun ottamatta 16 artiklassa tarkoitettuja tapauksia.

3. Pyynnöt tehdään pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen virallisella kielellä tai kyseisen sopimuspuolen hyväksymällä kielellä.

4. Virheelliset tai epätäydelliset pyynnöt voidaan oikaista tai täydentää. Tällä välin toteutetaan pyynnön täyttämiseksi tarvittavat toimenpiteet.

5. Jos pyyntö on osoitettu muille kuin toimivaltaisille viranomaisille, kyseiset viranomaiset toimittavat sen viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle.

21 artikla Tietojen käyttö

1. Saatuja tietoja voidaan käyttää ainoastaan tämän sopimuksen soveltamiseksi. Jos toinen sopimuspuoli pyytää tietoja muuhun tarkoitukseen, sen on etukäteen pyydettävä tiedot toimittaneelta viranomaiselta kirjallista suostumusta. Tietoja näin käytettäessä on noudatettava tämän viranomaisen asettamia rajoituksia.

2. Edellä olevan 1 kohdan määräykset eivät estä tietojen käyttöä sen lainsäädännön noudattamatta jättämisen vuoksi järjestetyissä oikeudellisissa tai hallinnollisissa menettelyissä, jota hallinnollista avunantoa koskeva pyyntö koskee, jos samanmuotoinen avunanto olisi mahdollinen kyseisissä menettelyissä. Kyseiset tiedot toimittaneelle sopimuspuolen toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoitetaan viipymättä kyseisestä käytöstä.

3. Sopimuspuolet voivat käyttää tämän sopimuksen määräysten mukaisesti saatuja tietoja ja tutkittuja asiakirjoja näyttönä pöytäkirjoissa, kertomuksissa ja lausunnoissa sekä oikeudelle esitettyjen kanteiden ja syytteiden yhteydessä.

3 luku Yhteistyön erityismuodot

22 artikla Yhteistoiminnot

1. Sellaisen tuonnin, viennin ja tavaroiden kauttakulun osalta, jossa tapahtumien määrä ja niistä johtuvat veroihin ja avustuksiin liittyvät riskit ovat sellaiset, että ne todennäköisesti aiheuttavat merkittäviä tappioita sopimuspuolten talousarvioon, sopimuspuolet voivat sopia yhteisten rajat ylittävien toimintojen toteuttamisesta tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvan laittoman toiminnan estämiseksi ja syytteeseen saattamiseksi.

2. Kyseisten rajat ylittävien toimintojen yhteensovittamisesta ja suunnittelusta vastaa keskusyksikkö tai sen nimeämä toimisto.

3. Kun yhden tai useamman verovelvollisen verotustilanteeseen liittyvät edut ovat sopimuspuolille yhteisiä tai niiden kannalta toisiaan täydentäviä, ne voivat sopia suorittavansa kukin omalla alueellaan samanaikaisia tarkastuksia vaihtaakseen tällä tavoin saatuja tietoja aina, kun tällaiset tarkastukset vaikuttavat tehokkaammilta kuin vain yhden sopimuspuolen suorittamat tarkastukset.

23 artikla Yhteiset erityistutkimusryhmät

1. Useiden sopimuspuolten viranomaiset voivat sopia yhteisen erityistutkimusryhmän perustamisesta jonkin sopimuspuolen alueelle.

2. Tutkimusryhmä toteuttaa vaikeita tutkimuksia, joihin liittyy merkittävien voimavarojen liikkeellepano, ja koordinoi yhteisiä toimia.

3. Ryhmään osallistuminen ei merkitse siihen osallistuvien sopimuspuolten viranomaisten edustajien valtuuttamista toimimaan sen sopimuspuolen alueella, jolla tutkimukset suoritetaan.

4. Jos sopimuspuolen virkamiehet osallistuvat toisen sopimuspuolen alueella toimiin ja aiheuttavat siellä toimillaan vahinkoa, sopimuspuoli, jonka alueella vahingot aiheutettiin, korvaa vahingon kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti samalla tavoin kuin se olisi tehnyt, jos sen omat virkamiehet olisivat aiheuttaneet vahingon. Kyseinen sopimuspuoli saa täyden korvauksen vahinkoa kärsineille osapuolille tai

muille korvaukseen oikeutetuille henkilöille tai laitoksille maksamistaan summista siltä sopimuspuolelta, jonka virkamiehet ovat aiheuttaneet vahingon.

5. Kukin sopimuspuoli pidättäytyy 4 kohdan ensimmäisessä virkkeessä tarkoitetussa tapauksessa pyytämästä kärsimiensä vahinkojen korvaamista toiselta sopimuspuolelta, tämän kuitenkaan rajoittamatta sen oikeuksia kolmansiin nähden ja sen estämättä, mitä 4 kohdan toisessa virkkeessä määrätään vahinkojen korvaamisesta.

6. Toimien aikana toisen sopimuspuolen alueelle lähetetyt virkamiehet rinnastetaan kyseisen valtion virkamiehiin niiden rikkomusten osalta, jotka mahdollisesti kohdistuvat heihin tai joihin he mahdollisesti syyllistyvät.

4 luku Saatavien perintä

24 artikla Saatavien perintä

1. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen pyynnöstä pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli suorittaa tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvien saatavien perinnän niin kuin ne olisivat sen omia saatavia.

2. Saatavan perintäpyyntöön on liitettävä virallinen tai oikeaksi todistettu jäljennös täytäntöönpanon mahdollistavasta asiakirjasta (”*Vollstreckungstitel*”), jonka on laatinut pyynnön esittänyt sopimuspuoli, sekä tarvittaessa muut perintään tarvittavat asiakirjat alkuperäiskappaleina tai oikeaksi todistettuina jäljennöksinä.

3. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen on toteutettava turvaamistoimet saatavan perinnän varmistamiseksi.

4. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen siirtää pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle perityn saatavan määrän. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen kanssa asiasta sovittuaan se voi vähentää sille aiheutuneita hallintokustannuksia vastaavan osuuden.

5. Sen estämättä, mitä 1 kohdassa määrätään, perittävillä saatavilla ei ole välttämättä samoja etuoikeuksia kuin pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella syntyvillä vastaavilla saatavilla.

III osasto KESKINÄINEN OIKEUSAPU

25 artikla Suhde muihin sopimuksiin

1. Tämän osaston määräysten tarkoituksena on täydentää keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa 20 päivänä huhtikuuta 1959 tehtyä eurooppalaista yleissopimusta ja rahanpesusta, etsinnästä, takavarikosta ja rikoksen tuottaman hyödyn menetetyksi tuomitsemisesta 8 päivänä marraskuuta 1990 tehtyä eurooppalaista yleissopimusta ja helpottaa niiden soveltamista sopimuspuolten välillä.

2. Tämän sopimuksen määräykset eivät vaikuta sopimuspuolten välisten kahden- tai monenvälisten sopimusten suotuisampiin määräyksiin.

26 artikla Menettelyt, joissa keskinäistä oikeusapua annetaan

1. Keskinäistä oikeusapua annetaan myös seuraavissa tilanteissa:

   (a) hallintoviranomaisten sellaisten tekojen johdosta vireille panemissa menettelyissä, jotka ovat rangaistavia toisen tai kummankin sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaan siksi, että kyseessä on lain rikkominen, ja kun asiassa annettava päätös voidaan saattaa erityisesti rikosasiassa toimivaltaisen tuomioistuimen tutkittavaksi;

   (b) rikosasian yhteydessä käsiteltävässä riita-asiassa, kunnes rikosasiassa on annettu lopullinen ratkaisu;

   (c) sellaisten rikosten tai rikkomusten osalta, joista pyynnön esittäneen sopimuspuolen oikeushenkilö saattaa olla vastuussa.

2. Apua annetaan myös tutkimuksissa ja menettelyissä, jotka koskevat tällaiseen laittomaan toimintaan käytettyjen välineiden ja sen tuottaman hyödyn takavarikointia ja menetetyksi tuomitsemista.

27 artikla Pyyntöjen toimittaminen

1. Pyynnön esittävän sopimuspuolen viranomainen esittää tämän osaston määräysten mukaiset pyynnöt joko pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaisen keskusviranomaisen kautta tai suoraan sopimuspuolen viranomaiselle, jolla on toimivalta täyttää pyynnön esittäneen sopimuspuolen pyyntö. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomainen ja tarvittaessa pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen lähettävät pyynnöstä jäljennöksen keskusviranomaiselleen tiedoksi.

2. Kaikki pyyntöihin tai niiden täytäntöönpanoon liittyvät asiakirjat voidaan lähettää samaa tietä. Ne, tai vähintään jäljennös niistä, on lähetettävä suoraan pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle.

3. Jos pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisella ei ole toimivaltaa oikeusavun hyväksymiseksi, sen on viipymättä lähetettävä pyyntö toimivaltaiselle viranomaiselle.

4. Puutteelliset tai epätäydelliset pyynnöt täytetään, jos niissä on tarvittavat tiedot, sanotun kuitenkaan rajoittamatta pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen myöhemmin tekemiä korjauksia. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen on ilmoitettava puutteista pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle viipymättä ja myönnettävä sille aikaa niiden korjaamiseen.

   Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomainen lähettää viipymättä pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle kaikki muut tiedot, jotka voivat auttaa sitä pyynnön täydentämisessä tai sen ulottamisessa muihin toimenpiteisiin.

5. Kun sopimuspuolet tekevät 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen, ne ilmoittavat, mitkä viranomaiset ovat tämän artiklan mukaisia toimivaltaisia keskusviranomaisia.

28 artikla Postitiedoksiannot

1. Lähtökohtana on, että sopimuspuolet lähettävät tässä sopimuksessa tarkoitettua laitonta toimintaa koskevissa menettelyissä toisen sopimuspuolen alueella oleskeleville henkilöille tarkoitetut oikeudenkäyntiasiakirjat suoraan kyseisille henkilöille postitse.

2. Jos asiakirjat laatinut sopimuspuolen viranomainen tietää tai sillä on syytä uskoa, että vastaanottaja ymmärtää ainoastaan jotain toista kieltä, asiakirjoista tai vähintään niiden tärkeimmistä kohdista on liitettävä mukaan käännös kyseiselle kielelle.

3. Tiedoksiantavan sopimuspuolen viranomainen ilmoittaa vastaanottajalle, että kyseinen viranomainen ei voi suoraan panna täytäntöön minkäänlaista pakkokeinoa tai rangaistustoimenpidettä toisen sopimuspuolen alueella.

4. Jokaiseen oikeudenkäyntiasiakirjaan on liitettävä ilmoitus siitä, että vastaanottaja voi saada ilmoituksessa mainitulta viranomaiselta tietoja asiakirjaa koskevista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan.

29 artikla Välitoimet

1. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltainen viranomainen määrää kansallisen lainsäädäntönsä ja toimivaltansa puitteissa ja pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen pyynnöstä tarvittavista välitoimista vallitsevan tilanteen säilyttämiseksi, vaarassa olevien oikeudellisten etujen suojelemiseksi tai todisteiden säilyttämiseksi, jos oikeusapua koskeva pyyntö ei näytä ilmeisen perusteettomalta.

2. Oikeusapupyynnön kohteena olevien rikosten rikoksentekovälineiden, omaisuuden ja niiden tuottaman hyödyn osalta määrätään turvaamistoimena jäädyttäminen ja takavarikointi. Jos rikoksen tuottamaa hyötyä ei enää ole kokonaisuudessaan tai

osittain, samat toimenpiteet määrätään pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella olevan sellaisen omaisuuden osalta, jonka arvo vastaa kyseistä tuottoa.

30 artikla Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisten läsnäolo

1. Pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi pyynnön esittäneen sopimuspuolen pyynnöstä antaa viimeksi mainitun sopimuspuolen viranomaisten edustajille luvan osallistua keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön täytäntöönpanoon. Heidän läsnäolonsa ei edellytä toimenpiteen kohteena olevan henkilön suostumusta.

   Tällaisten edustajien läsnäoloa koskevaa pyyntöä ei saa evätä silloin, kun läsnäolo todennäköisesti edistää pyynnön esittäneen sopimuspuolen tarpeiden huomioonottamista apua koskevan pyynnön toteuttamisessa, ja sen myötä todennäköisesti vältetään tarve esittää lisäapupyyntöjä.

   Luvan myöntämiseen voidaan liittää ehtoja.

2. Läsnä olevilla henkilöillä on oikeus päästä samoihin tiloihin ja tutustua samoihin asiakirjoihin kuin pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen edustajilla, kun tämä tapahtuu näiden välityksellä ja ainoastaan keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön täytäntöönpanemiseksi. Heillä voi olla erityisesti valtuudet esittää tai ehdottaa kysymyksiä ja ehdottaa tutkintatoimenpiteitä.

3. Heidän läsnäolonsa ei saa johtaa tosiseikkojen luovuttamiseen salassapitovelvollisuuden tai kyseisen henkilön oikeuksien vastaisesti muille kuin edellisten kohtien nojalla valtuutetuille henkilöille. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen tietoon saatettuja tietoja ei saa käyttää todisteena ennen kuin täytäntöönpanoon liittyvien asiakirjojen toimitusta koskeva päätös on saanut lainvoiman.

31 artikla Etsinnät ja takavarikot

1. Sopimuspuolet voivat asettaa etsintää ja takavarikkoa koskevalle pyynnölle ainoastaan seuraavat ehdot:

   (a) pyynnön perusteena on teko, josta kummankin sopimuspuolen lainsäädännön mukaan ankarin seuraamus on vähintään kuuden kuukauden vapausrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimi, taikka teko, joka jommankumman sopimuspuolen lainsäädännön mukaan on rangaistava sanotulla seuraamuksella ja toisen sopimuspuolen lain mukaan hallinnollisen viranomaisen toimivallan alaisena lain rikkomisena, jos asiassa annettava päätös voidaan saattaa erityisesti rikosasiassa toimivaltaisen tuomioistuimen käsiteltäväksi;

   (b) pyynnön täyttäminen on pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännön mukaista.

2. Liechtenstein täyttää myös 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamisalaan kuuluviin asioihin liittyvät etsintää tai takavarikkoa varten esitettävät pyynnöt, jos pyynnön perusteena oleva teko on Liechtensteinin lainsäädännön mukaan

rangaistava veronkiertona ja jos myös pyynnön esittänyt sopimuspuoli esittää tällaiset pyynnöt samanlaisista teoista.

3. Myös 2 artiklan 3 kohdassa tarkoitetuissa rahanpesurikoksissa hyväksytään etsintää ja takavarikkoa varten esitettävät pyynnöt sillä edellytyksellä, että kyseisten kahden sopimuspuolen lainsäädännön nojalla ankarin seuraamus esirikoksen muodostavasta toiminnasta on yli kuuden kuukauden vapausrangaistus tai vapaudenrajoituksen käsittävä turvaamistoimi.

32 artikla Pankki- ja rahoitustietoja koskevat pyynnöt

1. Kun 31 artiklan edellytykset täyttyvät, pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen on pantava täytäntöön pankki- ja rahoitustietojen hankkimista ja toimittamista koskevat oikeusapupyynnöt, mukaan lukien seuraavat:

   (a) pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen alueella toimivissa pankeissa avattujen pankkitilien yksilöiminen ja niitä koskevat tiedot, silloin kun tutkimuksen kohde on tilinhaltija, allekirjoitusvaltuudet omaava tai määräysvaltaa käyttävä henkilö;

   (b) yhdeltä tai useammalta pankkitililtä tai yhdelle tai useammalle pankkitilille tai yhden tai useamman pankkitilin kautta toteutettujen tai tiettyjen henkilöiden toteuttamien pankkitapahtumien ja toimintojen yksilöinti ja niitä koskevat tiedot tietyltä ajalta.

2. Vastaavissa kotimaisissa tapauksissa sovellettavan rikosmenettelyjä koskevan lainsäädännön rajoissa pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi määrätä, että pankkitileiltä tai pankkitileille tai pankkitilien kautta toteutettuja tai tiettyjen henkilöiden toteuttamia pankkitoimintoja valvotaan tietyn ajan ja että tulokset toimitetaan pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset tekevät tapahtumien valvontaa ja tuloksista tiedottamista koskevan päätöksen tapauskohtaisesti kyseisen sopimuspuolen kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Valvonnan yksityiskohdista sovitaan pyynnön esittäneen ja pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaisten viranomaisten kesken.

3. Kukin sopimuspuoli toteuttaa tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, etteivät rahoituslaitokset ilmaise asianomaiselle pankkiasiakkaalle tai ulkopuolisille henkilöille, että pyynnön esittäneen sopimuspuolen pyynnöstä toteutetaan toimenpiteitä tai että tutkimus on parhaillaan käynnissä, niin kauan kuin on tarpeen tulosten vaarantamisen välttämiseksi.

4. Pyynnön esittävän sopimuspuolen viranomaisen on pyynnössään:

   (a) kerrottava, miksi sen mielestä pyydetyillä tiedoilla todennäköisesti on olennaista arvoa rikoksen tutkinnan kannalta;

   (b) kerrottava, millä perusteella se olettaa, että kyseiset tilit ovat pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen pankeissa, ja mahdollisuuksien mukaan, mistä pankeista voi olla kyse;

(c) tuotava esiin sellaiset käytettävissä olevat tiedot, jotka voivat helpottaa pyynnön täyttämistä.

5. Sopimuspuoli ei saa vedota pankkisalaisuuteen perusteena kieltäytyä yhteistyöstä toisen sopimuspuolen esittämän keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön osalta.

33 artikla Valvotut läpilaskut

1. Jos kyseessä on 2 artiklan 1 kohdan a alakohtaan ja 2 artiklan 1 kohdan c alakohtaan yhdessä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa liittyvä avunanto, pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltainen viranomainen sitoutuu siihen, että sen alueella voidaan sallia pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen pyynnöstä tapahtuvat valvotut läpilaskut tutkittaessa rikoksia, joiden johdosta rikoksentekijä voidaan luovuttaa.

2. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen toimivaltaiset viranomaiset tekevät tapauskohtaisesti päätöksen valvotuista läpilaskuista kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti.

3. Valvotut läpilaskut tapahtuvat pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen lainsäädännön mukaisesti. Valtuudet toimia sekä johtaa ja valvoa operaatioita ovat asianomaisen sopimuspuolen toimivaltaisilla viranomaisilla.

34 artikla Omaisuuden luovuttaminen menetetyksi tuomitsemista tai palauttamista varten

1. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen pyynnöstä ja vilpittömässä mielessä toimineiden kolmansien oikeuksia rajoittamatta pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi antaa esineitä, asiakirjoja, varoja tai muita arvoesineitä pyynnön esittäneen sopimuspuolen haltuun oikeille omistajille palauttamista varten. Pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli ei voi kieltäytyä varojen luovuttamisesta sen vuoksi, että ne vastaavat vero- tai tullivelkaa.

2. Pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli voi luopua esineiden, asiakirjojen, varojen tai muiden arvoesineiden palauttamisesta joko ennen niiden luovuttamista pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle taikka sen jälkeen, jos tämä saattaa helpottaa tällaisten esineiden, asiakirjojen, varojen tai muiden arvoesineiden palauttamista niiden oikealle omistajalle. Tällöin ei saa loukata vilpittömässä mielessä toimineiden kolmansien oikeuksia.

3. Jos pyynnön vastaanottanut sopimuspuoli luopuu esineiden, asiakirjojen, varojen tai muiden arvoesineiden palautuksesta ennen niiden luovuttamista pyynnön esittäneelle sopimuspuolelle, se ei vetoa näiden esineiden suhteen mihinkään vakuus- tai muuhun takautumisoikeuteen vero- tai tullilainsäädännön nojalla. Tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitettu luopuminen ei rajoita pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen oikeutta periä veroja tai tulleja oikealta omistajalta.

35 artikla Oikeusavun nopeuttaminen

1. Pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen on täytettävä keskinäistä oikeusapua koskeva pyyntö viipymättä ottaen mahdollisimman tarkoin huomioon pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen ilmoittamat menettelyä koskevat määräajat ja muut määräajat. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen on esitettävä perustelut määräajalle.

2. Jos pyyntöä ei kokonaan tai osittain voida täyttää pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen ilmoittamien vaatimusten mukaisesti, pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen on ilmoitettava tästä viipymättä pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiselle ja mainittava edellytykset, joilla pyyntö voitaisiin täyttää. Pyynnön esittäneen ja pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaiset voivat tämän jälkeen sopia pyyntöä koskevista jatkotoimista ja määrätä tarvittaessa, että edellä tarkoitetut edellytykset on täytettävä.

   Jos voidaan olettaa, että pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen pyynnön täyttämiselle asettamaa määräaikaa ei voida noudattaa, ja jos 1 kohdan toisessa virkkeessä tarkoitetuista perusteluista käy selvästi ilmi, että viiveestä aiheutuu olennaista haittaa kyseisen viranomaisen menettelylle, pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä pyynnön täyttämiseen tarvitsemansa aika. Pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaisen on ilmoitettava viipymättä, pidetäänkö pyyntö tästä huolimatta voimassa. Pyynnön esittäneen ja pyynnön vastaanottaneen sopimuspuolen viranomaiset voivat tämän jälkeen sopia pyyntöä koskevista jatkotoimista.

36 artikla Tietojen ja todisteiden käyttö

Oikeusapumenettelyn kuluessa toimitettuja tietoja ja todisteita voidaan käyttää seuraaviin tarkoituksiin niiden tarkoitusten lisäksi, joihin ne toimitettiin menettelyssä:

(a) pyynnön esittäneen sopimuspuolen rikosoikeudellinen menettely, joka on pantu vireille muita henkilöitä vastaan, kun kyseiset henkilöt ovat osallistuneet oikeusavun kohteena olevaan rikokseen, edellyttäen, että keskinäinen apu olisi ollut mahdollista myös näiden muiden henkilöiden kohdalla. Tällaisessa tapauksessa pyynnön esittäneen sopimuspuolen on ilmoitettava pyynnön vastaanottaneelle sopimuspuolelle tällaisesta käytöstä.

(b) pyynnön perusteena olevat tosiseikat muodostavat toisen rikoksen, jonka osalta oikeusapua olisi myös annettava;

(c) rikoksentekovälineiden ja sellaisten rikosten tuottaman hyödyn takavarikointia koskevat menettelyt, joissa oikeusapua olisi annettava, ja menettelyissä, jotka koskevat korvauksia avunannon kohteena olleiden tosiseikkojen osalta.

37 artikla Oma-aloitteinen toimittaminen

1. Sopimuspuolen oikeusviranomaiset voivat kansallisen lainsäädäntönsä ja toimivaltansa rajoissa toimittaa oma-aloitteisesti tietoja tai todisteita tämän sopimuksen soveltamisalaan kuuluvasta laittomasta toiminnasta toisen

sopimuspuolen oikeusviranomaiselle, kun ne katsovat, että tällaiset tiedot tai todisteet saattavat auttaa vastaanottavan sopimuspuolen viranomaista aloittamaan tai suorittamaan tutkimuksia tai menettelyjä tai että ne saattavat johtaa kyseisen viranomaisen tekemään keskinäistä oikeusapua koskevan pyynnön.

2. Tietoja toimittavan sopimuspuolen viranomainen voi kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti asettaa vastaanottavan sopimuspuolen viranomaiselle tietojen käyttöä koskevia ehtoja.

3. Kyseiset ehdot sitovat kaikkia sopimuspuolten viranomaisia.

IV OSASTO LOPPUMÄÄRÄYKSET

38 artikla Sekakomitea

1. Perustetaan sekakomitea, joka koostuu sopimuspuolten edustajista ja joka vastaa tämän sopimuksen moitteettomasta soveltamisesta. Tämän vuoksi se antaa suosituksia ja tekee päätöksiä sopimuksen soveltamisalaan kuuluvissa asioissa. Sekakomitea tekee päätöksensä yksimielisesti.

2. Sekakomitea hyväksyy työjärjestyksensä, johon sisältyvät yksityiskohtaiset säännöt kokousten koollekutsumisesta, puheenjohtajan nimittämisestä ja tämän tehtävien määrittelemisestä.

3. Sekakomitea kokoontuu tarvittaessa ja vähintään kerran vuodessa. Mikä tahansa sopimuspuoli voi pyytää kokouksen koollekutsumista.

4. Sekakomitea voi päättää perustaa työ- tai asiantuntijaryhmiä avustamaan itseään tehtäviensä suorittamisessa.

5. Sekakomitea voi tehdä päätöksiä teknisistä mukautuksista ottaen huomioon keskinäisen hallinnollisen avunannon alalla tapahtuvan tulevan kehityksen, siltä osin kuin Euroopan yhteisön jäsenvaltiot ovat sopineet siitä, että ne sisällytetään Euroopan yhteisön lainsäädäntöön tai Euroopan unionin säädökseen. Jos tällainen päätös voi sitoa jotakin sopimuspuolista vasta sen valtiosäännön asettamien vaatimusten täyttämisen jälkeen, päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona on tehty viimeinen ilmoitus näiden valtiosäännön asettamien vaatimusten täyttämisestä, ellei sekakomitea päätä toisin.

6. Jos jokin sopimuspuoli haluaa, että tätä sopimusta tarkistetaan, sen on tehtävä tätä koskeva ehdotus sekakomitealle, joka laatii suosituksia, erityisesti neuvottelujen aloittamiseksi.

39 artikla Erimielisyyksien ratkaiseminen

1. Mikä tahansa sopimuspuoli voi antaa sekakomitean ratkaistavaksi tämän sopimuksen tulkintaan tai soveltamiseen liittyvät erimielisyydet erityisesti, jos se katsoo, että jokin sopimuspuoli laiminlyö toistuvasti sille tehtyjen yhteistyöpyyntöjen täyttämisen.

2. Sekakomitea pyrkii ratkaisemaan erimielisyydet mahdollisimman nopeasti. Sekakomitealle on toimitettava kaikki merkitykselliset tiedot, jotka helpottavat tilanteen yksityiskohtaista tarkastelua tyydyttävän ratkaisun löytämiseksi. Tätä varten sekakomitea tarkastelee kaikkia mahdollisuuksia säilyttää sopimuksen moitteeton toiminta.

40 artikla Alueellinen soveltamisala

Tätä sopimusta sovelletaan Liechtensteinin ruhtinaskunnan alueella ja Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrätyin edellytyksin alueilla, joihin perustamissopimusta sovelletaan.

41 artikla Voimaantulo

1. Tämä sopimus tehdään määräämättömäksi ajaksi.

2. Sopimuspuolet ratifioivat tai hyväksyvät tämän sopimuksen omia menettelyjään noudattaen. Se tulee voimaan sitä päivää seuraavan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä, jona on tehty viimeinen ilmoitus ratifioimis- tai hyväksymiskirjoista.

3. Ilmoitukset lähetetään Euroopan unionin neuvoston pääsihteerille, joka on tämän sopimuksen tallettaja.

4. Ennen tämän sopimuksen voimaantuloa kukin sopimuspuoli voi 2 kohdassa tarkoitetun ilmoituksen tekoajankohtana tai milloin tahansa sen jälkeen julistaa, että se katsoo sopimuksen sitovan sitä suhteissaan toiseen saman julistuksen tehneeseen sopimuspuoleen. Nämä julistukset tulevat voimaan yhdeksänkymmenen päivän kuluttua ilmoituksen saapumisesta.

42 artikla Irtisanominen

Euroopan yhteisö tai Liechtensteinin ruhtinaskunta voivat irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla päätöksestään toiselle sopimuspuolelle. Irtisanominen tulee voimaan kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisilmoituksen vastaanottamisesta.

43 artikla Ajallinen soveltaminen

Tämän sopimuksen määräyksiä sovelletaan seuraaviin pyyntöihin:

(a) jos on kyseessä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan ja 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhdessä 2 artiklan 1 kohdan a alakohdan kanssa kattama toiminta, sellaista laitonta toimintaa koskeviin pyyntöihin, joka on toteutettu vähintään kuusi kuukautta sen jälkeen, kun sopimus allekirjoitettiin; sekä

(b) jos on kyseessä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan ja 2 artiklan 1 kohdan c alakohdan yhdessä 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan kanssa kattama toiminta, sellaista laitonta toimintaa koskeviin pyyntöihin, joka on toteutettu vähintään yksi vuosi sen jälkeen, kun sopimus allekirjoitettiin.

44 artikla Sopimuksen ulottaminen Euroopan unionin uusiin jäsenvaltioihin

1. Valtiosta, josta tulee Euroopan unionin jäsenvaltio, voi tulla tämän sopimuksen sopimuspuoli sopimuspuolille tehdyllä kirjallisella ilmoituksella.

2. Euroopan unionin neuvoston laatima, uuden jäsenvaltion kielellä laadittu sopimusteksti vahvistetaan Euroopan yhteisön ja Liechtensteinin ruhtinaskunnan välisen kirjeenvaihdon perusteella. Se katsotaan todistusvoimaiseksi 45 artiklan mukaisesti.

3. Tämä sopimus tulee voimaan mahdollisen siihen liittyvän Euroopan unionin uuden jäsenvaltion suhteen yhdeksänkymmentä päivää sen liittymisasiakirjan vastaanottamisen jälkeen tai tämän sopimuksen voimaantulopäivänä, jos sopimus ei ole vielä tullut voimaan kyseisen yhdeksänkymmenen päivän ajanjakson päättyessä.

4. Jos tämä sopimus ei ole vielä tullut voimaan, kun unioniin vastikään liittynyt valtio ilmoittaa liittymisasiakirjastaan, sovelletaan 41 artiklan 4 kohtaa.

45 artikla Todistusvoimaiset tekstit

Tämä sopimus laaditaan kahtena kappaleena bulgarian, englannin, espanjan, hollannin, iirin, italian, kreikan, latvian, liettuan, maltan, portugalin, puolan, ranskan, romanian, ruotsin, saksan, slovakin, sloveenin, suomen, tanskan, tšekin, unkarin ja viron kielellä, ja jokainen teksti on yhtä todistusvoimainen.

Allekirjoitukset:

Sopimuspuolten yhteiset julistukset

Sopimuspuolten yhteinen julistus 17 artiklan 2 kohdasta

Sopimuspuolet sopivat, että sopimuksen 17 artiklan 2 kohdassa ilmaisulla ’tutkimusmahdollisuudet’ tarkoitetaan henkilöiden kuulustelemista, tiloissa ja kulkuneuvoissa tapahtuvaa etsintää, asiakirjojen jäljentämistä, tietopyyntöjä ja esineiden, asiakirjojen ja arvoesineiden takavarikointia.

Sopimuspuolten yhteinen julistus 18 artiklan 2 kohdasta

Sopimuspuolet sopivat, että sopimuksen 18 artiklan 2 kohdan toinen alakohta tarkoittaa myös sitä, että läsnäolijat voivat erityisesti saada luvan esittää kysymyksiä ja ehdottaa tutkintatoimenpiteitä.

Sopimuspuolten yhteinen julistus 24 artiklasta

Sopimuspuolet sopivat, että pyynnön esittäneen sopimuspuolen viranomaiset vahvistavat, että heidän pyyntönsä liittyy sopimuksen soveltamisalaan kuuluvaan vaateeseen. Sopimuksen 38 artiklassa tarkoitettu sekakomitea antaa vahvistamista ja perintää koskevaa avunantoa koskevat säännöt.

Sopimuspuolten yhteinen julistus 31 artiklan 2 kohdasta

Sopimuspuolet toteavat, että Liechtensteinin lainsäädännön mukaan ilmaisu ”veronkierto” on ymmärrettävä 16 päivänä kesäkuuta 2000 annetun arvonlisäveroa koskevan Liechtensteinin lain 75 §:n mukaiseksi veronkierroksi.

Sopimuspuolten yhteinen julistus 38 artiklan 5 kohdasta

Sopimuspuolet sopivat, että sopimuspuolet voivat esittää sekakomitealle alaa koskevia tietoja yhteistyössään kolmansien maiden kanssa tapahtuneesta kehityksestä, jolla on merkitystä jatkettaessa yleisten taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjuntaa ja joita sekakomitea voi tarkastella parantaakseen sopimuspuolten yhteistyön toimivuutta.

Muut julistukset

Liechtensteinin julistus 11 artiklan 2 kohdasta

Tämän sopimuksen soveltamisalan lisäksi Liechtensteinin ruhtinaskunta ilmoittaa valmiutensa neuvotella halukkaiden Euroopan yhteisön jäsenvaltioiden kanssa kattavia kahdenvälisiä sopimuksia kaksinkertaisen verotuksen poistamisesta, joihin sisällytettäisiin verotusta koskevia kysymyksiä käsittelevän OECD:n komitean 1 päivänä kesäkuuta 2004 hyväksymä

tuloa ja varallisuutta koskevan malliverosopimuksen 26 artiklassa oleva tiedonvaihtoa koskeva OECD:n standardi.

SÄÄDÖKSEEN LIITTYVÄ RAHOITUSSELVITYS

1. EHDOTUKSEN NIMI:

Euroopan yhteisön ja sen jäsenvaltioiden sekä Liechtensteinin ruhtinaskunnan välinen yhteistyösopimus niiden taloudellisten etujen vastaisten petosten ja muun laittoman toiminnan torjumiseksi

2. LUOKITTELU TOIMINTOPERUSTEISESSA JOHTAMIS- JA BUDJETOINTIJÄRJESTELMÄSSÄ

Toimintalohko(t) sekä toiminto/toiminnot:

Osasto 24 – Petostentorjunta ja

Osasto 14 – Verotus ja tulliliitto

3. BUDJETTIKOHTA/-KOHDAT

3.1. Budjettikohdat (toimintamäärärahat sekä niihin liittyvät teknisen ja hallinnollisen avun määrärahat (entiset BA-budjettikohdat)) ja budjettinimikkeet:

3.2. Toiminnan ja sen rahoitusvaikutusten kesto:

Alkaen siitä, kun Euroopan yhteisö, kaikki jäsenvaltiot ja Liechtensteinin ruhtinaskunta ovat ratifioineet sopimuksen.

3.3. Budjettitiedot:

Ei sovelleta.

4. YHTEENVETO RESURSSEISTA

4.1. Taloudelliset resurssit

4.1.1. Yhteenveto maksusitoumusmäärärahoista (MSM) ja maksumäärärahoista (MM)

Ei sitoumuksia

4.1.2. Yhteensopivuus rahoitussuunnitelman kanssa

☑ Ehdotus on nykyisen rahoitussuunnitelman mukainen.

☐ Ehdotus edellyttää kyseeseen tulevan rahoitusnäkymien otsakkeen rahoitussuunnitelman muuttamista.

☐ Ehdotus voi edellyttää toimielinten sopimuksen määräysten soveltamista (ts. joustovälineen käyttöä tai rahoitusnäkymien tarkistamista).

4.1.3. Vaikutukset tuloihin

☑ Ehdotuksella ei ole vaikutuksia tuloihin.

☐ Ehdotuksella on seuraavat vaikutukset tuloihin:

4.2. Henkilöresurssit kokoaikaiseksi muutettuna (sisältää virkamiehet sekä väliaikaisen ja ulkopuolisen henkilöstön) – katso erittely kohdassa 8.2.1

Vuositarve	Vuosi n	n + 1	n + 2	n + 3	n + 4	n + 5 ja myöh.
Henkilöstön määrä yhteensä	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

5. OMINAISPIIRTEET JA TAVOITTEET

5.1. Tarve, johon ehdotuksella vastataan lyhyellä tai pitkällä aikavälillä

Ei erityistä tarvetta, johon olisi vastattava lyhyellä tai pitkällä aikavälillä.

5.2. Yhteisön osallistumisesta saatava lisäarvo, ehdotuksen johdonmukaisuus muiden rahoitusvälineiden kanssa sekä mahdolliset synergiaedut

Lisäarvo yhteisön kannalta syntyy siitä, että sopimuksen myötä luodaan tehokkaampi oikeusperusta Liechtensteinin kanssa tehtävälle hallinnolliselle ja oikeudelliselle yhteistyölle yhteisön taloudellisiin etuihin vaikuttavien petosten, myös arvonlisä- ja valmisteveropetosten ja asiaan liittyvien tuottojen rahanpesun torjumiseksi.

5.3. Ehdotuksen tavoitteet ja odotetut tulokset sekä näihin liittyvät indikaattorit toimintoperusteisessa johtamismallissa

Odotetut tulokset liittyvät pääasiassa Euroopan yhteisöjen talousarvion varoihin ja menoihin kohdistuvan mahdollisen riskin pienentämiseen Liechtensteinin kanssa tehtävää yhteistyötä lisäämällä.

Komission osallistuminen sopimuksen 38 artiklalla perustettuun sekakomiteaan mahdollistaa sopimuksen sujuvan soveltamisen käytännössä.

5.4. Toteutustapa (alustava)

☑ ***Keskitetty hallinnointi***

- ☑ komissio hallinnoi suoraan
- ☐ hallinnointivastuu siirretään
  - ☐ toimeenpanovirastoille
  - ☐ varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitetuille yhteisöjen perustamille elimille
  - ☐ kansallisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai julkisen palvelun tehtäviä suorittaville yhteisöille

☐ ***Yhteistyössä toteutettava tai hajautettu hallinnointi***

- ☐ jäsenvaltioiden kanssa
- ☐ kolmansien maiden kanssa

☐ ***Hallinnointi yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa (tarkennettava)***

Huomautukset: Pääasiallinen vaikutus EY:n talousarvioon aiheutuu hallintokustannuksista, jotka kertyvät komission osallistumisesta sopimuksen 38 artiklalla perustettuun sekakomiteaan.

6. SEURANTA JA ARVIOINTI

6.1. Seurantamenettely

Valvonta on taattu riittävällä tavalla sopimuksen 38 artiklalla perustetun sekakomitean vuosittaisiin kokouksiin osallistumisesta johtuviin, henkilöstöstä ja virkamatkoista aiheutuviin hallintomenoihin liittyvien mekanismien ansiosta.

6.2. Arviointimenettely

6.2.1. Ennakkoarviointi

Kustannukset rajoittuvat virkamatkakuluihin.

6.2.2. Väli-/jälkiarviointien perusteella toteutetut toimenpiteet (aikaisemmat kokemukset vastaavasta toiminnasta)

Koska kustannukset on rajoitettu virkamatkakuluihin, väli-/tai jälkiarviointi ei ole tarpeen.

6.2.3. Tulevaa arviointia koskevat määräykset ja arviointien suorittamisvälit

Ks. kohta 6.2.2

7. PETOSTENTORJUNTA

Sopimus on petostentorjuntatoimenpide.

8. YKSITYISKOHTAINEN ERITTELY TARVITTAVISTA RESURSSEISTA

8.1. Ehdotuksen tavoitteet ja niihin liittyvät rahoituskustannukset

Ei sovelleta

8.2. Hallintomenot

8.2.1. Henkilöstön määrä ja jakautuminen

Toimen laji		Toiminnan hallinnointiin tarvittava nykyinen ja/tai uusi henkilöstö (**toimien ja/tai virkojen määrä kokoaikaiseksi muutettuna**)					
		Vuosi n	Vuosi n+1	Vuosi n+2	Vuosi n+3	Vuosi n+4	Vuosi n + 5
Virkamiehet tai väliaikaiset toimihenkilöt (XX 01 01)	A*/AD	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
	B*, C*/AST						
Momentilta XX 01 02 rahoitettava henkilöstö							
Momenteilta XX 01 04/05 rahoitettava muu henkilöstö							
YHTEENSÄ		0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

8.2.2. Toimintaan liittyvien tehtävien kuvaus

Sopimuksen 38 artiklassa määrätyn sekakomitean kokous kerran vuodessa ja tarvittaessa.

8.2.3. Henkilöresurssien lähteet (henkilöstösääntöjen alainen henkilöstö)

☑ Korvattavan tai jatkettavan ohjelman hallinnointiin osoitetut tämänhetkiset virat ja/tai toimet

☐ Vuosistrategiaan ja alustavaan talousarvioesitykseen liittyvässä vuotta n koskevassa menettelyssä alustavasti myönnetyt virat ja/tai toimet

☐ Vuosistrategiaan ja alustavaan talousarvioesitykseen liittyvässä seuraavassa menettelyssä pyydettävät virat ja/tai toimet

☐ Hallinnoinnista vastaavan henkilöstön nykyisten virkojen ja/tai toimien uudelleenjärjestely (henkilöstön sisäinen uudelleenjärjestely)

☐ Vuodeksi n tarvittavat virat ja/tai toimet, jotka eivät sisälly vuosistrategiaan ja alustavaan talousarvioesitykseen liittyvään, kyseistä vuotta koskevaan menettelyyn

8.2.4. Muut viitemäärään sisältyvät hallintomenot (XX 01 04/05 – hallintomenot)

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Budjettikohta (numero ja nimi)	Vuosi n	Vuosi n+1	Vuosi n+2	Vuosi n+3	Vuosi n+4	Vuosi n + 5 ja myöh.	YH-TEEN-SÄ
1 Tekninen ja hallinnollinen apu (henkilöstökust. mukaan luettuina)							
Toimeenpanovirastot							
Muu tekninen ja hallinnollinen apu							
- sisäinen							
- ulkoinen							
Tekninen ja hallinnollinen apu yhteensä							

8.2.5. Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot, jotka <u>eivät</u> sisälly viitemäärään

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

Henkilöstön laji	Vuosi n	Vuosi n+1	Vuosi n+2	Vuosi n+3	Vuosi n+4	Vuosi n + 5 ja myöh.
Virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt (XX 01 01)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Momentilta XX 01 02 rahoitettava henkilöstö (ylim. toimihlöt, kans. asiantuntijat, sopimussuhteinen hlöstö jne.) (budjettikohta ilmoitettava)						
Henkilöstömenot ja niihin liittyvät menot yhteensä (EIVÄT sisälly viitemäärään)	0,011	0,011	0,011	0,011	0,011	0,011

Laskelma – ***virkamiehet ja väliaikaiset toimihenkilöt***

Ei sovelleta. 117 000 x 0,1 henkilöstöön kuuluvaa

Laskelma – ***momentilta XX 01 02 rahoitettava henkilöstö***

Ei sovelleta

8.2.6. Muut hallintomenot, jotka <u>eivät</u> sisälly viitemäärään

milj. euroa (kolmen desimaalin tarkkuudella)

	Vuosi n	Vuosi n+1	Vuosi n+2	Vuosi n+3	Vuosi n+4	Vuosi n + 5 ja myöh.	YHTEENSÄ
XX 01 02 11 01 – Virkamatkat, 24,.010600.010211 – Virkamatkat	0,010 0,010	0,010 0,010	0,010 0,010	0,010 0,010	0,010 0,010	0,010 0,010	0,120
XX 01 02 11 02 – Konferenssit ja kokoukset							
XX 01 02 11 03 – Komiteoiden kokoukset 24.010600.010211 – Komiteat	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005	0,005	0,030
XX 01 02 11 04 – Selvitykset ja kuulemiset							
XX 01 02 11 05 – Tietojärjestelmät							
2 Muut hallintomenot yhteensä (24.010600.0201) **yhteistoiminnot ja yhteiset tutkimusryhmät**	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,020	0,120
3. Muut hallintomenojen kaltaiset menot (eritellään budjettikohdittain)							
Hallintomenot yhteensä lukuun ottamatta henkilöstömenoja ja niihin liittyviä menoja (EIVÄT sisälly viitemäärään)	0,045	0,045	0,045	0,045	0,045	0,045	0,270

Laskelma – ***Muut hallintomenot, jotka <u>eivät</u> sisälly viitemäärään***

Komiteat: yksi kokous vuodessa, joissa kolme osanottajaa OLAFista ja kolme muista pääosastoista.

Kaksi yhteistoimintoa vuodessa.